

Talouden ja toiminnan
Osavuosisiraportti
1.1.-30.9.2023

Sisällys

1.	Kainuun hyvinvointialueen talouden ja toiminnan raportointi 1.1.-30.9.2023.....	3
1.1	Olennaiset tapahtumat toiminnassa	3
1.2	Talousarvion toteutuminen	4
1.3	Henkilöstö	7
1.4	Tulevan kehityksen arviointi ja talouden ennuste.....	7
2.	Järjestämisen tuki.....	9
2.1	Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa.....	9
2.2	Järjestämisen tuen toimialueen käyttötalousosa	12
2.3	Toimialueen tulevan kehityksen arviointi	12
3.	Tuotannon hallinto- ja tukipalvelut.....	13
3.1	Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa.....	13
3.2	Tuotannon hallinto- ja tukipalvelut toimialueen käyttötalousosa palvelualueittain	14
3.3	Toimialueen tulevan kehityksen arviointi.....	19
4.	Terveyden- ja sairaanhoidon palvelut	22
4.1	Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa.....	22
4.2	Terveyden- ja sairaanhoidon palvelut toimialueen käyttötalousosa palvelualueittain.....	29
4.1	Toimialueen tulevan kehityksen arviointi	33
5	Akuuttihoidon ja pelastuksen palvelut	34
5.1	Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa.....	34
5.2	Akuuttihoidon ja pelastuksen palvelut toimialueen käyttötalousosa palvelualueittain	36
5.3	Toimialueen tulevan kehityksen arviointi	38
6	Sosiaali- ja perhepalvelut.....	39
6.1	Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa.....	39
6.2	Sosiaali- ja perhepalvelut toimialueen käyttötalousosa palvelualueittain	43
6.3	Toimialueen tulevan kehityksen arviointi	48
7	Ikäihmisten palvelut.....	49
7.1	Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa.....	49
7.2	Ikäihmisten palveluiden toimialueen käyttötalousosa palvelualueittain	51
7.3	Toimialueen tulevan kehityksen arviointi	53

1. Kainuun hyvinvointialueen talouden ja toiminnan raportointi

1.1.-30.9.2023

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa

Kainuun hyvinvointialue sai järjestämisvastuulleen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelut 1.1.2023. Muutos oli Kainuussa suhteellisen pieni verrattuna sirpalemaisiiin alueisiin. Pääosa järjestämisvastuusta siirtyi Kainuun soten organisaatiosta ja pieni osa Puolangan kunnalta ulkoistusso-
pimuksen muodossa. Pelastustoimi siirtyi Kajaanin kaupungilta. Oppilashuollon palveluja siirtyi kunnilta. Häiriötön siirtymä oli asetettu kansalliseksi tavoitteeksi. Kainuun osalta se toteutui - merkittäviä häiriöitä järjestämisvastuun siirtoon ei liittynyt.

Hyvinvointialueen toiminnan aloitusta on leimannut järjestämissuunnitelma 1. aaltoon liittyvä valmistelu ja päätöksenteko, joka saatiin kevään 2023 aikana tehtyä. Järjestämissuunnitelmassa määritellään toi-
menpiteet, joilla Kainuun hyvinvointialue valmistautuu ministeriöiden rahoitustasoon. Tarv pohjainen rahoitus jäi alkajaisiksi Kainuussa yli 30 miljoonaa euroa tehtyä talousarviota alhaisemmalle tasolle. Ta-
louden hallintaa lähdettiin heti toimintavuoden alusta tavoittelemaan sekä nopein talousarviosopeutuk-
sin että pitkäjänteisempien rakenteellisten muutosten kautta. Alkuvuoden aikana on tuotu päätöksente-
koon kiireellistä valmistelua ensihoidon osaulkoistuksen käynnistämiseksi sekä ateria- ja puhtaanapito-
palveluiden kilpailuttamiseksi yhdessä kuntien kanssa. Kilpailuttamiset tulevat päätöksentekoon loka-
marraskuussa. Talousarvion ja järjestämissuunnitelman toteutuksen 2. aallon valmistelu käynnistyi lo-
makauden jälkeen elokuussa. Orpon hallitusohjelman linjaukset eivät lupaa välitöntä helpotusta hyvin-
vointialueiden kireään taloustilanteeseen, vaan alueilla ovat käynnistyneet mittavat sopeutustoimet.

Uuden strategian sekä uusien organisaatio- ja johtamisrakenteiden jalkauttaminen on käynnistetty ja
henkilöstöstrategian valmistellaan. Henkilöstön siirtoihin liittyvän liikkeen luovutuksen toimeenpano on
ollut keskeinen tehtävä alkuvuoden yhteistoiminnassa henkilöstön kanssa ja se saatiin valmiiksi kevään
kuluessa. Johtajien osaaminen ja uuden organisaation mukaiset johtamistehtävät on sovitettu yhteen
YT-prosessissa. Alkuvuonna käynnistetyt strategiaa tukevien alemman tason asiakirjojen valmistelu on
jatkonut.

Päätöksenteossa uuden organisaation aloittamista on leimannut monet käytännön kysymykset liittyen
toiminnan vakiinnuttamiseen, ulkoisten sopimusten hallintaan ja paikallisten sopimusten uudistamiseen.
Ikäihmisten henkilöstömitoituksen myöhentämisestä johtuen palvelusopimusten puitesopimushinnat on
neuvoteltu uudelleen. Maan uusi hallitus on ilmoitanut, että ikäihmisten palvelujen henkilöstömitoitusta pyritään siirtä-
mään tuleville vuosille. Valmiuden rakenteet on uudistettu vastaamaan uutta johtamisrakennetta ja uutta
tilannekuvaa.

Kainuun hyvinvointialue on ottanut aktiivisen roolin pohjoisen yhteistoiminta-alueen yhteistyössä. On
ilmeistä, että monia tehtäviä on syytä tarkastella laajemmassa yhteydessä ja siten varmistaa laadukkaat
ja riittävät palvelut. Tervia Logistiikan perustamisesta päätettiin syyskuussa 2023.

Talouden osalta pitkäjänteisen toiminnan suunnittelua ovat haitanneet stabiilin rahoituspohjan puuttumi-
nen. Kainuun hyvinvointialueen kannalta merkittäviä rahoituspäätöksiä on tehty järjestämisvastuun vas-
taanottamisen jälkeen. Kainuun hyvinvointialue sai vakiinnuttamisrahaa 7,2 miljoonaa euroa. Vakiinnut-
tamisrahan käytölle on luotu pelisäännöt ja hankepäätöksiä on tehty jo 3 247 174 M€ edestä. Vuoden
2022 tilinpäätösten pohjalta määritelty kertakorvaus jäi puolestaan ainoana hyvinvointialueena negatiiv-
iseksi (3,6 M€). Kertakorvauksen määräytymisperusteet ovat alttiita satunnaisille tekijöille. Tältä osin
haettiin oikaisua kertakorvauspäätöksestä. Valitettavasti päätös oikaisuvaatimukseen oli kielteinen.
Päätöksestä on tehty valitus. Lisäksi rahoituslakiin on Kainuun osalta pyritty saamaan muutos hyvin-
vointialueen vaikuttamisen keinoin. Kainuun kannalta lakimuutosten valmistelussa onnistuminen on

toivottavaa. Investointien osalta Kajaanin pääpelastusasemaan liittyvän Temppu- hankkeen käytännön toteuttamisesta saatiin aikaan päätökset yhteistyössä Kajaanin kaupungin kanssa ja hankkeen toteuttaminen on käynnistynyt. Kuntien palvelurakenteet ja palvelurakennukset on inventoitu järjestämissuunnitelman valmistelun pohjaksi konkreettisella kuntakierroksella. Mittava investointivelka on käynyt ilmi. Suunnitelmia palvelutilojen uudistamiseksi on tehty ja valmisteltu osaksi järjestämissuunnitelman päätöksentekoa. Kuhmon sote-keskuksen suunnittelu on käynnistetty ja Sotkamon Sotekeskus 1. suunnittelua ollaan viemässä eteenpäin.

Tarkastelukausi Kainuun hyvinvointialueella on ollut työn täyteinen. Käynnistymiseen liittyvästä muutoksesta ja toimenpiteiden ruuhkasta ollaan pikkuhiljaa siirrytty vakiintuneisiin rakenteisiin, mutta talouden ja henkilöstöpulan asettamat muospaineet eivät ole päästäneet hyvinvointialuetta rauhallisempaan vaiheeseen. Poliittisten päätösten huolellisella valmistelulla on pyritty luomaan edellytyksiä päätöksentekokyvyille sekä päätöksille, joka on edellytys operatiiviselle muutosten toteuttamiselle, joita tasapainoiseen talouteen pääseminen edellyttää. Toimintakulttuurin muutos ja strategian jalkauttaminen vaativat edelleen toimenpiteitä, mutta toimeenpano etenee.

1.2 Talousarvion toteutuminen

Taulukko 1. Kainuun hyvinvointialueen käyttötalouden toteuma 1.1.-30.9.2023

Kainuun hyvinvointialue

	TA Muutosten jälkeen 2023	TA muut.jälk. 1-09.2023	Tot.(kkvv) 1-09.2023	1-09.2023/ TA2023 muut jälk.%	TA muut. jälk. Tot. 2023
	EUR	EUR	EUR		EUR
MYYNITUOTOT	16 537 578	12 403 184	9 533 675	57,6	7 003 903
MAKSUTUOTOT	29 961 648	22 471 236	20 134 956	67,2	9 826 692
TUET JA AVUSTUKSET	9 977 298	7 482 974	5 614 066	56,3	4 363 232
MUUT TOIMINTATUOTOT	3 785 097	2 838 823	2 525 385	66,7	1 259 712
TOIMINTATUOTOT	60 261 621	45 196 216	37 808 082	62,7	22 453 539
HENKILÖSTÖKULUT	-226 448 089	-169 836 067	-159 100 297	70,3	-67 347 792
PALVELUJEN OSTOT	-156 029 836	-117 022 377	-110 469 695	70,8	-45 560 141
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-32 338 405	-24 253 803	-22 933 583	70,9	-9 404 822
AVUSTUKSET	-10 248 074	-7 686 056	-6 047 156	59,0	-4 200 918
MUUT TOIMINTAKULUT	-22 192 403	-16 644 303	-15 118 695	68,1	-7 073 708
TOIMINTAKULUT	-447 256 807	-335 442 605	-313 669 427	70,1	-133 587 380
TOIMINTAKATE	-386 995 186	-290 246 390	-275 861 345	71,3	-111 133 841
VALTIONOSUUDET	369 203 160	276 902 370	295 064 393	79,9	74 138 767
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-2 009 624	-1 507 218	-924 430	46,0	-1 085 194
VUOSIKATE	-19 801 650	-14 851 238	18 278 618	-92,3	-38 080 268
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-13 210 295	-9 907 722	-9 616 000	72,8	-3 594 295
TILIKAUDEN TULOS	-33 011 946	-24 758 959	8 662 618	-26,2	-41 674 563
TUOSLASKELMA	-33 011 946	-24 758 959	8 662 618	-26,2	-41 674 563
KUNNAN TUOSLASKELMA-Tilisummat,ulkoinen	-33 011 946	-24 758 959	8 662 618	-26,2	-41 674 563

Taulukko 2. Kainuun hyvinvointialue, hallinnon käyttötalouden toteuma 1.1.-30.9.2023

Hallinto

	TA Muutosten jälkeen 2023	TA muut.jälk. 1-09.2023	Tot.(kkvv) 1-09.2023	1-09.2023/ TA2023 muut jälk.%	TA muut. jälk. Tot. 2023
	EUR	EUR	EUR		EUR
PALVELUJEN OSTOT	-234 640	-175 980	-232 884	99,3	-1 756
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-2 285	-1 714	-10 817	473,4	8 532
AVUSTUKSET	-150 000	-112 500	-299 200	199,5	149 200
MUUT TOIMINTAKULUT	-227 100	-170 325	-122 063	53,7	-105 037
TOIMINTAKULUT	-946 338	-709 753	-1 169 408	123,6	223 070
TOIMINTAKATE	-946 338	-709 753	-1 169 408	123,6	223 070
VALTIONOSUUDET	29 922 933	22 442 200	23 914 183	79,9	6 008 750
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT			-28	0,0	28
VUOSIKATE	28 976 595	21 732 447	22 744 747	78,5	6 231 848
TILIKAUDEN TULOS	28 976 595	21 732 447	22 744 747	78,5	6 231 848
TULOSLASKELMA	28 976 595	21 732 447	22 744 747	78,5	6 231 848
KUNNAN TULOSLASKELMA-Tilisummat,ulkoinen	28 976 595	21 732 447	22 744 747	78,5	6 231 848

Taulukko 3. Ulkoistettu Puolangan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut käyttötalouden toteuma 1.1.-30.9.2023

MYYNTITUOTOT			39 752	0,0	-39 752
MAKSUTUOTOT			897 608	0,0	-897 608
MUUT TOIMINTATUOTOT			26 920	0,0	-26 920
TOIMINTATUOTOT			964 280	0,0	-964 280
HENKILÖSTÖKULUT			-36 898	0,0	36 898
PALVELUJEN OSTOT	-12 680 000	-9 510 000	-11 547 964	91,1	-1 132 036
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-2 100 000	-1 575 000	-265 359	12,6	-1 834 641
AVUSTUKSET			-280 143	0,0	280 143
MUUT TOIMINTAKULUT			-476 560	0,0	476 560
TOIMINTAKULUT	-14 780 000	-11 085 000	-12 606 923	85,3	-2 173 077
TOIMINTAKATE	-14 780 000	-11 085 000	-11 642 643	78,8	-3 137 357
VALTIONOSUUEDET	14 780 000	11 085 000	11 812 065	79,9	2 967 935
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT			-195	0,0	195
VUOSIKATE	0	0	169 228	0,0	-169 228
TILIKAUDEN TULOS	0	0	169 228	0,0	-169 228
TULOSLASKELMA	0	0	169 228	0,0	-169 228
KUNNAN TULOSLASKELMA-Tilisummat,ulkoinen	0	0	169 228	0,0	-169 228

Taulukko 4. Kainuun hyvinvointialue investointien toteuma 1.1.-30.9.2023

	TA muutosten jälkeen 2023	Tot 1 - 09/2023	TA - TOT 2023
	EUR	EUR	EUR
Kainuun hyvinvointialue investoinnit	-5 062 000	-2 220 636	-2 841 364
Investoinnit	-5 062 000	-2 220 636	-2 841 364
Osakkeet ja osuudet		-23 800	23 800
Osakkeet ja osuudet		-23 800	23 800
Rakennukset	-1 075 000	-741 799	-333 201
INV Uusi sairaala Alianssi	-475 000	-109 219	-365 781
INV Tilaajan hankekustannukset		-46 839	46 839
INV Muut rakennukset ja rakennelmat	-600 000	-585 741	-14 259
Irtain omaisuus	-3 987 000	-1 455 037	-2 531 963
INV irtain omaisuus		0	0,00
INV Tuotannon hallinto_tukipalvelut	-880 000	-213 148	-666 852
INV Terveyden ja sairaanhoidon palvelut	-2 435 000	-1 183 589	-1 251 411
INV Akuuttihoito ja pelastuksen palvelu	-533 000	-29 950	-503 050
INV Sosiaali- ja perhepalvelut	-50 000		-50 000
INV Ikäihmisten palvelut	-89 000	-28 350	-60 650

1.3 Henkilöstö

Henkilöstöstrategian valmistelutyö on jatkunut tekemällä kysely henkilöstölle ja käsittelemällä saatuja tuloksia esihenkilöiden kanssa johtamisakatemiassa syyskuussa. Esihenkilöille annettiin myös ohjeistus jatkotyöskentelyyn yksiköissä. Valtakunnalliseen palkkaratkaisuun liittyen on ollut runsaasti neuvottelutoimintaa, alkusyksystä alkoi myös valmistelu siirtymiseen uuteen uraporraspalkkajärjestelmään lääkärien osalta, minkä pitäisi toteutua loppuvuonna. Työterveyshuollon osalta on valmisteltu esihenkilöille tietoa antavan raportointijärjestelmän käyttöönottoa, jotta työkykyyn liittyviin asioihin päästäisiin puuttamaan entistä varhemmin ja tätä kautta saataisiin sairauspoissaoloja vähennettyä. Kainuun hyvinvointialue on mukana yhteistyössä työterveyshuollon edustajien kanssa Euroopan unionin rahoittamaan Kestävää työelämää-hankkeeseen, jossa kehitetään työterveyshuoltoyhteistyötä työkyvyttömyysriskien vähentämiseksi. Esihenkilötyötä vahvistavan Johtamisakatemian koulutukset ovat jatkuneet syyskuussa. Esihenkilöille on järjestetty kesän jälkeen kerran kuukaudessa HR-tuokioita, joissa tiedotetaan ja käydään vuoropuhelua ajankohtaisista henkilöstöasioista. Täydennyskoulutuspäiviä henkilöä kohti oli syyskuun loppuun mennessä toteutunut 1,5, mikä tarkoittaa ilahduttavaa nousua täydennyskoulutukseen osallistumisessa. Edellisenä vuonna vastaava määrä oli koko vuoden toteuma.

Henkilötyövuosien kertymään vaikuttaa usean henkilöstöryhmän saatavuuteen liittyvät haasteet. Muun muassa lääkäreitä, sosiaalityöntekijöitä, hoitohenkilöstöä ja palomiehiä ei ole saatu rekrytoitua niin paljon kuin tarvetta olisi. Henkilöstön saatavuuteen liittyen ulkomaalaisen työvoiman rekrytointia edistävä hanke: Maailmalta oppipolun kautta työntekijäksi Kainuun hyvinvointialueelle, on jatkunut suunnitellusti.

Taulukko 5. Kainuun hyvinvointialueen HTV2 -kertymä (sis. palkalliset työ- ja poissaolopäivät) toimialueittain ajanjaksolta 1.1.-30.9.2023 suhteutettuna vuositasolle.

Toimialue	Toteuma 2023 tammikuu - syyskuu								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Hyvinvointialueen hallinto	77	74	74	70	70	72	72	74	77
Järjestämisen tuki	22	22	22	16	15	14	15	15	14
Ikäihmisten palveluohjaus	17	16	16	18	18	18	17	18	18
Hanketyöntekijät	38	37	36	36	37	40	40	42	45
Tuotannon hallinto- ja tukipalvelut	355	357	357	364	367	372	374	374	373
Hallintopalvelut	174	174	174	182	184	188	189	188	188
Tukipalvelut	181	183	180	182	183	184	185	186	185
Terveyden ja sairaanhoidon palvelut	1350	1346	1347	1345	1348	1371	1379	1381	1380
Akuuttihoidon ja pelastuksen palvelut	360	359	359	360	363	366	369	369	369
Sosiaali- ja perhepalvelut	417	419	421	420	421	424	431	429	427
Ikäihmisten palvelut	812	816	818	820	823	829	832	831	828
Hyvinvointialue yhteensä	3373	3372	3376	3381	3393	3433	3456	3458	3454

1.4 Tulevan kehityksen arviointi ja talouden ennuste

Hyvinvointialueiden kuluvan vuoden yhteen laskettu alijäämä elokuussa raportoitujen tilinpäätösennusteiden perusteella on noin 1,2 miljardia euroa. Ennusteisiin liittyy vielä epävarmuutta. Kainuun hyvinvointialueen alijäämäennuste on vuoden 2023 kolmannen kvartaalin perusteella 24,7 milj. euroa. Ensivaiheen tavoitteena on päästä keskimääräiseen alijäämään/asukas hyvinvointialueiden joukossa. Kansallinen rahoitus hyvinvointialueiden varsinaisen toiminnan käynnistysvuodelle on selkeästi kustannuksiin nähden alimitoitettua. Vahva kassa antaa Kainuun hyvinvointialueelle hieman ajallista puskuriaikaa talouden sopeuttamiseen.

Talouden kriteerien (alijäämien kattamisen määräaika, vuosikatteen ja poistojen suhde, laskennallinen lainanhoitokate) perusteella Kainuun hyvinvointialuetta uhkaa mahdollinen joutuminen arviointimenettelyyn. Arviointimenettelyssä valtio ja hyvinvointialue arvioivat hyvinvointialueen taloudellisia sekä

sosiaali- ja terveystalouden palvelujen järjestämiseen liittyviä edellytyksiä selvittää tehtävistään. Arviointimenettelyä varten asetetaan arviointiryhmä, jonka jäsenet nimeävät ministeriöt ja hyvinvointialue. Valtiovarainministeriö nimeää hyvinvointialuetta kuultuaan ryhmän puheenjohtajaksi hyvinvointialueesta ja ministeriöistä riippumattoman henkilön. Arviointiryhmä tekee ehdotuksen hyvinvointialueen talouden tervehdyttämiseksi sekä sosiaali- ja terveystalouden palvelujen järjestämisen edellytysten turvaamiseksi tarvittavista toiminnoista. Hyvinvointialueen viranomaisen toimivaltaa rajoitetaan arviointimenettelyn käynnistyttyä (päätökset, joilla olisi merkittäviä pitkäaikaisia vaikutuksia).

Väistämätön tosiasia on, että rahat ja henkilöstö eivät riitä nykyisellä tavalla organisoidun ja toteutetun sote-palvelujärjestelmän ylläpitoon. Hyvinvointialueen sisällä kannattaa etsiä uudenlaisia tekemisen tapoja ja hyödyntää digitalisaatiota tehokkaasti. Julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin osaamista on järkevää hyödyntää myös alan ammattilaisten saatavuuden lisäämisessä ja uudenlaisten tekemisen tapojen etsimisessä.

Valtion lisärahoitus ei kuitenkaan ennakointimme mukaan tule missään olosuhteissa kattamaan kuin osan sopeutustarpeesta. Näin ollen merkittävät sopeutustoimet ja valmisteltu järjestämissuunnitelma tullaan joka tapauksessa tarvitsemaan talouden tasapainotilan saavuttamiseksi. Järjestämissuunnitelman toimenpiteitä valmistellaan ja toteutetaan suunnitellusti.

Taulukko 6. Kainuun hyvinvointialueen vuoden 2023 tilinpäätösennuste

	TA Muutosten jälkeen 2023	TA muut.jälk. 1-09.2023	Tot.(kkvv) 1-09.2023	1-09.2023/ TA2023 muut jälk.%	TA muut. jälk. Tot. 2023	Ennuste 2023	Ennuste/ TA muut.jälk. 2023, %
	EUR	EUR	EUR		EUR	EUR	
MYYNITUOTOT	16 537 578	12 403 184	9 533 675	57,6	7 003 903	16 100 000	-2,6
MAKSUTUOTOT	29 961 648	22 471 236	20 134 956	67,2	9 826 692	28 900 000	-3,5
TUET JA AVUSTUKSET	9 977 298	7 482 974	5 614 066	56,3	4 363 232	8 522 000	-14,6
MUUT TOIMINTATUOTOT	3 785 097	2 838 823	2 525 385	66,7	1 259 712	3 755 000	-0,8
TOIMINTATUOTOT	60 261 621	45 196 216	37 808 082	62,7	22 453 539	57 277 000	-5,0
HENKILÖSTÖKULUT	-226 448 089	-169 836 067	-159 100 297	70,3	-67 347 792	-217 100 000	-4,1
PALVELUJEN OSTOT	-156 029 836	-117 022 377	-110 469 695	70,8	-45 560 141	-154 850 000	-0,8
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-32 338 405	-24 253 803	-22 933 583	70,9	-9 404 822	-31 330 000	-3,1
AVUSTUKSET	-10 248 074	-7 686 056	-6 047 156	59,0	-4 200 918	-8 800 000	-14,1
MUUT TOIMINTAKULUT	-22 192 403	-16 644 303	-15 118 695	68,1	-7 073 708	-21 260 000	-4,2
TOIMINTAKULUT	-447 256 807	-335 442 605	-313 669 427	70,1	-133 587 380	-433 340 000	-3,1
TOIMINTAKATE	-386 995 186	-290 246 390	-275 861 345	71,3	-111 133 841	-376 063 000	-2,8
VALTIONOSUUDET	369 203 160	276 902 370	295 064 393	79,9	74 138 767	366 143 000	-0,8
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-2 009 624	-1 507 218	-924 430	46,0	-1 085 194	-1 600 000	-20,4
VUOSIKATE	-19 801 650	-14 851 238	18 278 618	-92,3	-38 080 268	-11 520 000	-41,8
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-13 210 295	-9 907 722	-9 616 000	72,8	-3 594 295	-13 210 295	0,0
TILIKAUDEN TULOS	-33 011 946	-24 758 959	8 662 618	-26,2	-41 674 563	-24 730 295	-25,1
TUOSLASKELMA	-33 011 946	-24 758 959	8 662 618	-26,2	-41 674 563	-24 730 295	-25,1
KUNNAN TUOSLASKELMA-Tilisummat,ulkoinen	-33 011 946	-24 758 959	8 662 618	-26,2	-41 674 563	-24 730 295	-25,1

2. Järjestämisen tuki

2.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Järjestämisen tuen yksikön toiminnan käynnistyttyä vuoden vaihteessa toiminnan organisoimiseksi perustettiin neljä tiimiä; asiakkuus, palveluohjauksen ja ostopalveluiden tiimi, kehittämistiimi, laatu- ja valvontatiimi sekä viestintätiimi. Toiminnan selkiyttämistä suhteessa toimialueisiin ja järjestämistehtävään on tehty koko vuoden ajan ja se vaatii edelleen joiltain osin työstämistä.

Alkuvuoden aikana järjestämissuunnitelmatyön koordinointi ja kokoaminen on ollut yksikön keskeisin tehtävä. Järjestämisen tuen asiantuntijat ovat valmistelleet alkuvuoden hyvin tiiviisti yhteistyössä hyvinvointialuejohtajan ja toimialuejohtajien kanssa Kainuun hyvinvointialueen järjestämissuunnitelmaa vuosille 2023–2025.

Järjestämissuunnitelma hyväksyttiin Kainuun aluevaltuustossa 24.4.2023 § 22. Suunnitelman toimeenpanon etenemistä käsiteltiin aluehallituksessa 22.5.2023 § 137. Aluehallitus hyväksyi järjestämissuunnitelman toimeenpanon 1.vaiheen toimenpide-esitykset ja velvoitti toimialueet toimeenpanemaan ne. Lisäksi aluehallitus hyväksyi järjestämissuunnitelman 2.vaiheen toimenpide-esitysten työstämisen toteuttavaksi loppukesästä osana budjetin valmistelua.

Järjestämissuunnitelman 2. vaiheen aktiivinen työstäminen käynnistyi elokuun aikana. Ensimmäisen vaiheen ja työn etenemisen senhetkistä vaihetta ja toimialueiden aihioita esiteltiin elo-syyskuun vaihteessa pidetyssä aluehallituksen seminaarissa.

Organisaatiokaaviossa kuvattujen ydinprosessien valmistelu on käynnistynyt alkuvuoden aikana järjestämisen tuen asiantuntijoiden toimesta. Ryhmä kokoontui ensimmäisen puolen vuoden aikana muutama kerran ja työn varsinainen eteneminen aikataulutettiin syksylle 2023. Eri vaiheiden kautta päädyttiin siihen, että organisaatiossa kuvattujen neljän ydinprosessin käytännön työstäminen liitetään osaksi Kuhmon sote-keskus konseptin valmistelua. Näin turvataan mm. henkilöstön osallisuus prosessien valmisteluun.

Syyskuussa 2023 käynnistyi myös valmistautuminen marraskuussa pidettävään hyvinvointialueen ja ministeriöiden väliseen ohjausneuvotteluun. STM:n toimesta järjestettiin alueille infotilaisuudet, joissa ohjeistettiin neuvotteluun valmistautuminen ja neuvottelun toteutus. Lisäksi alueiden yhteyshenkilöille järjestettiin erillinen ohjauskokous. Kainuun hyvinvointialueen neuvottelu on 16.11.2023 ja siihen osallistuvat hyvinvointialueen johtoryhmä, talousjohtaja ja aluehallituksen puheenjohtaja.

Hyvinvoinnin-, terveyden- ja turvallisuuden edistämisen organisoitumista ja toimintamallia on käsitelty hyvinvointialueen johtoryhmässä 20.2.2023. Alueellinen hyte-työ nivotaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ydinprosessiin ja johtoryhmänä toimii hyvinvointialueen johtoryhmä. Jatkossa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työssä korostuu entistä enemmän verkostomainen työskentely.

Kokonaisuutena kehittämistoiminnan paradigman muutos on käynnissä, tavoitteena on uudistusten toteuttamisen vastuun siirtäminen toimialuejohdolle. Johtamisen ja toimintakulttuurin uudistamistyö on aloitettu strategian kirkastamisella, jossa kehittämistyö kytketään tiiviimmin osaksi strategian käyttöön viemistä. Meneillään olevia kehittämishankkeita toteutetaan yhteistyössä toimialueiden kanssa. Uusimpana STM-rahoitteisena kehittämishankkeena on 2/23 käynnistynyt Kestävän kasvun Kainuu II kokonaisuus ja työvoiman saatavuuden parantamiseksi kansainväliseen rekrytointiin liittyvä kehittämisshanke ESR-rahoituksella. Pohjoisen YTA:n yhteistyössä on valmisteltu kaksi yhteistyöhanketta Osaa- ja tukikeskuksen (OT-keskus) edelleen kehittämiseen ja Suomen kestävän kasvun -ohjelman RRP3-arviointitutkimuksen toteuttamiseen.

Hyvinvointialueen toiminnan vakiinnuttamiseen ja kehittämiseen (vk-rahoitus) Valtiovarainministeriö on myöntänyt yleisavustuksena Kainuulle valtionavusta n. 7,2 milj. € käytettäväksi vv. 2023–2025. Järjestämisen tuessa on luotu toimintamalli rahoituksen hakemiseen, myöntämiseen ja raportointiin. Syyskuun loppuun mennessä toimialueille on myönnetty vk-rahoitusta reilut 2 milj.€. Osa tästä rahoituksesta käytetään Pohjoisen YTA:een yhteistyössä toteutettavaan kehittämistyöhön. Järjestämisen tuessa on edistetty sähköisten palvelujen käyttöä sekä tietojohdamista.

Kainuun hyvinvointialueen laatukäsikirja ja laadunhallinnan toimintasuunnitelma on päivitetty vastaamaan hyvinvointialueen toimintaa ja strategiaa. Laadunhallintajärjestelmän päivitys uuteen intraan on käynnissä. Laadunhallintajärjestelmän ja sertifiointin (ISO 9001) piirissä olevien palvelualueiden seuranta-arviointi toteutettiin huhtikuussa. Laadunhallintajärjestelmän johdon katselmus toteutettiin huhtikuussa. Kesäkuussa aloitti Lääkintälaiteturvallisuus työryhmä sekä Vakavien (haittatapahtumien) -käsittelytiimi johtajaylilääkärin johdolla.

Omavalvonnan ja valvonnan osalta toimintamallin ja omavalvontasuunnitelman valmistelu etenee valvontatiimin johdolla. Oman palvelutuotannon sisäiset arvioinnit ovat käynnistyneet. Pohjois-Suomen aluehallintoviraston (AVI) ja Valviran yhteinen ohjaus- ja valvontakäynti Kainuun hyvinvointialueelle toteutui etäkokouksena 27.9.2023. Tilaisuudessa käytiin läpi ennalta ilmoitettujen teemojen kautta hyvinvointialueen tilannetta sosiaali- ja terveydenhuollon valvontaohjelman 2023 painopisteistä ja omavalvonnan toteutumisesta. Lisäksi kokouksessa läpikäytiin Kainuun hyvinvointialueen omavalvonnan nykytila yleisellä tasolla omavalvontaohjelman näkökulmasta tarkasteltuna.

Viestinnässä on toteutettu suunnitelman mukaisia tehtäviä. Sisäisessä viestinnässä on jatkettu uuden intranetin käyttöönottoon liittyvää yksiköiden tukemista sekä tavanomaisia viestintätoimeksiantoja. Henkilöstön osalta keskeistä on ollut muutosviestintä järjestämissuunnitelman toimeenpanoon liittyen.

Kriisiviestinnän valmiuden ylläpitämiseen liittyen hyvinvointialueen kriisiviestintäsuunnitelma ja -ohjeistus ovat päivitetty. Viestinnän henkilöstö osallistui myös laajaan valmiusharjoituskokonaisuuteen syksyn alussa.

Ulkoisessa viestinnässä on toteutettu rutiinitehtäviä toimielinten kokouksiin ja päätöksiin sekä rekrytointiin liittyen. Julkinen keskustelu liittyen hyvinvointialueiden vaikeaan taloustilanteeseen on näkynyt runsaina median yhteydenottoina haastatteluiden ja tietopyyntöjen osalta.

Turvallisuusviestinnän toimissa on korostettu kesäajan riskien torjuntaa, kuten vesiturvallisuuteen, liikenteeseen ja metsäpaloihin liittyviä haasteita.

Professiojohtajien työpanos kevään aikana on kulunut osittain myös järjestämssuunnitelman valmisteluun. Kesän ja syksyn 2023 aikana hoitotyön johtajan ja johtajaylilääkärin osalta on suurelta osin mennyt hyvinvointialueen valmiuteen, varautumiseen ja turvallisuuteen liittyviin tehtäviin. Hyvinvointialueen valmiuteen, varautumiseen ja turvallisuuteen liittyen on käynnistetty ohjausryhmän sekä tiimin toimintaa sekä valmisteltu ja ohjattu organisaation toimijoita hyvinvointialueen valmiussuunnitelman päivittämiseen. Valmiussuunnitelman päivitystä koordinoidaan johtajaylilääkärin ja hoitotyön johtajan toimesta. Yhteistyötä valmiuteen ja varautumiseen liittyen on tehty niin sisäisesti kuin ulkoisesti esim. YTA-tasolla. Pohjois-Suomen YTA-alueen tilannekuvan keräämisen käynnistäminen valmiuskeskukselle alkoi Kainuun hyvinvointialueelta ensimmäisenä toukokuussa 2023 ja sitä on laajennettu syksyn 2023 aikana koskemaan laajemmin sosiaalipalveluiden yksiköitä.

Eri professioiden toimintaa hyvinvointialueella on tuettu professiojohtajien vetämillä erilaisilla kokouksilla ja työryhmillä. Vakavien haittatapahtumien tutkintatyöryhmä sekä lääkitälaiteturvallisuustyöryhmä ovat kokoontuneet säännöllisesti kesästä 2023 lähtien johtajaylilääkärin johdolla. Prosessien johtamisen ja omavalvontakokonaisuuden valmistelu on ollut osa professiojohtajien työtä.

Professiojohtajat ovat tehneet yhteistyötä aktiivisesti niin organisaation sisällä eri toimialueilla kuin

organisaation ulkopuolella omissa verkostoissaan mm. YTA-alueella ja valtakunnallisesti. Johtajaylilääkäri ja hoitotyön johtaja ovat osallistuneet keskeisesti organisaation sisäisiin auditointeihin, ja he ovat osaltaan vastanneet myös lausuntopyyntöihin ja AVI:lta siirtyneisiin valvontatehtäviin kuluneen vuoden aikana.

Asiakas- ja palveluohjaustoiminta ikäihmisten palveluista siirtyi vuoden 2023 alusta järjestämisen tukeen. Koko hyvinvointialuetta koskevan asiakas- ja palveluohjaustoiminta kokonaisuuden kehitystoiminta on sovitusti siirretty käynnistettäväksi myöhäisempänä ajankohtana.

Asiakasohjaustoiminta on mukana valtakunnallisessa asiakasohjauksen vertaiskehittämisessä, jossa toimintaa mitataan sekä verrataan muihin hyvinvointialueisiin mm. asiakasrakenteen, palvelutason, laadun, vaikuttavuuden, resurssoinnin ja tuottavuuden osalta. Ikäihmisten palvelutarpeiden arvioinnissa RAI arviointivälineen käyttövelvoite tuli lakisääteiseksi 4/23 alkaen. Asiakasohjaajien palvelutarpeiden osaamiseen liittyvää osaamista on vahvistettu yhteistyössä terveyden- ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) kanssa uuden interRAI-CHA arviointivälineen käyttämisessä, mittareiden tulkinnessa sekä asiakkaiden palvelujen järjestämisessä tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti.

Yksityisten sosiaalipalveluntuottajien kanssa on käyty vuoden mittaan useita erilaisia neuvotteluja sekä vuoropuhelua palvelujen järjestämiseen liittyen. Teknisten hintaneuvottelujen lisäksi käytiin suorahankintaneuvotteluja palvelujen järjestämisen vuoksi eri asiakasryhmien ympärivuorokautisen asumispalvelujen osalta. Ikäihmisten yhteisöllisen asumisen hankintaprosessi keskeytettiin alkuvuodesta, koska edellisen vuoden aikana valmistellussa tarjouspyynnössä tavallista palveluasumista koskeva palvelukuvaus ja vähimmäisvaatimukset eivät vastaa nykylainsäädännön edellytyksiä sovellettavaksi yhteisöllisen asumisen hankintaan.

Järjestämisen tuen toimesta on aloitettu hyvinvointialueen hankintaprosessin, hankintasäännön ja hankintaohjeiden päivitys vastaamaan paremmin nykyistä organisaatorakennetta. Syyskuun lopussa koontui Kainuun hyvinvointialuejohtajan kutsusta Pohjoisen yhteistyöalueen hankinnoista vastaavat keskustelemaan mahdollisesta hankintoihin liittyvästä yhteistyöstä. Kaikkien osallistujien yksimielinen näkemys oli hyvinvointialueiden koosta ja resurssoinnista riippumatta, että tarvitaan YTA tasoista verkostomaista yhteistyötä liittyen mm. hankintojen juridiseen ja tekniseen osaamiseen. Alustavasti sovitettiin hankintoihin liittyvän yhteistyön aloittamisesta.

Järjestämisen tuen talouden toteuma 1–9 kk osalta näyttää toimintatuottojen (myyntituotot ja asiakasmaksutuotot) osalta toteutuvan suunnitellusti. Sen sijaan tuet ja avustukset toteutuvat jäljessä, johtuen hankkeiden maksatushakemuksista. Näiden osalta tilanne korjaantuu loppuvuodesta. Toimintakulujen toteuman osalta tilanne tällä hetkellä maltillinen. Kokonaisuutena talouden toteumaprosentti ajalla 1–9 kk on 70,7 %.

2.2 Järjestämisen tuen toimialueen käyttötalousosa

Järjestämisen tuen käyttötalouden toteuma 1.1.-30.9.2023

Järjestämisen tuki

	TA Muutosten jälkeen 2023	TA muut.jälk. 1-09.2023	Tot.(kkvv) 1-09.2023	1-09.2023/ TA2023 muut jälk.%	TA muut. jälk. Tot. 2023
	EUR	EUR	EUR		EUR
MYYNTITUOTOT	2 839 000	2 129 250	2 445 342	86,1	393 658
MAKSUTUOTOT	4 300 000	3 225 000	3 320 314	77,2	979 686
TUET JA AVUSTUKSET	5 952 686	4 464 515	1 131 530	19,0	4 821 156
MUUT TOIMINTATUOTOT			2 102	0,0	-2 102
TOIMINTATUOTOT	13 091 686	9 818 765	6 899 287	52,7	6 192 399
HENKILÖSTÖKULUT	-6 493 924	-4 870 443	-3 811 197	58,7	-2 682 727
PALVELUJEN OSTOT	-29 553 423	-22 165 067	-19 801 132	67,0	-9 752 291
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-576 214	-432 161	-225 338	39,1	-350 876
AVUSTUKSET			-33 000	0,0	33 000
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 266 558	-949 919	-566 925	44,8	-699 633
TOIMINTAKULUT	-37 890 119	-28 417 589	-24 437 592	64,5	-13 452 527
TOIMINTAKATE	-24 798 433	-18 598 825	-17 538 305	70,7	-7 260 128
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-350	-263	-101	29,0	-249
VUOSIKATE	-24 798 783	-18 599 087	-17 538 406	70,7	-7 260 377
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-89 665	-67 249	-67 249	75,0	-22 416
TILIKAUDEN TULOS	-24 888 448	-18 666 336	-17 605 655	70,7	-7 282 792
TULOS LASKELMA	-24 888 448	-18 666 336	-17 605 655	70,7	-7 282 792
KUNNAN TUOSLASKELMA-Tilisummat,ulkoinen	-24 888 448	-18 666 336	-17 605 655	70,7	-7 282 792

2.3 Toimialueen tulevan kehityksen arviointi

Järjestämisen tuen osalta loppuvuoden haasteena on ostopalveluna järjestettävien palvelujen kustannuskehitys ja niistä johtuvat heijastusvaikutukset asiakkaiden valinnanmahdollisuuksiin mm. palvelusetelin käytön osalta.

Tulevien vuosien haasteena ovat mm. alueen väestörakenteesta johtuva kasvava palveluntarve, hintojen kustannuskehitys sekä näiden yhteensovittaminen valtiolta tulevaan rahoitukseen.

Järjestämisen tuessa on tunnistettu haasteeksi sekä loppuvuoden että tulevien vuosien osalta alueelle myönnettyjen kehittämisrahojen tavoitteellinen ja hallittu hyödyntäminen koko organisaatiossa.

3. Tuotannon hallinto- ja tukipalvelut

3.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Tuotannon hallinto- ja tukipalveluiden toimintaa ohjaa keväällä 2023 hyväksytty järjestämissuunnitelma. Kesäkuussa aluehallituksen hyväksymät ensimmäisen aallon toimenpiteet ovat käynnistyneet ja kehittämistyötä on runsaasti. Toimialueella käynnistetään tuotantotapaselvitykset tietohallinnon, taloushallinnon ja palkanlaskentapalvelujen osalta.

Damico Oy:n tekemä selvitys oli pohjana aluehallituksen ateria- ja puhtaanapidon tuotantotaparatkaisulle. Aluehallitus päätti kilpailuttaa palveluiden tuottajan ja kutsui mukaan yhteishankintaan Kainuun kuntia, joista Kuhmo, Hyrynsalmi ja Ristijärvi päättivät mukana olosta. Kilpailutus käynnistyi elokuun alkupuolella. Kilpailutuksen perusteella aluehallitus hyväksyi SOL Palvelut Oy:n ja Vireko Oy:n muodostaman ryhmittymän kokonaishinnaltaan edullisimman tarjouksen 2.10.2023. Uuden palveluntuottajan toiminnan aloitus ajoittuu helmikuun alkuun 2024. Aluehallitus hyväksyi erillisen kilpailutuksen perusteella 2.10.2023 ateria- ja puhtaanapitopalveluiden kilpailutusta ohjaamaan ja valvomaan perustetun ohjausryhmän esityksen mukaisesti kokonaishinnaltaan halvimman Compass Group Finland Oy:n jättämän tarjouksen kotiin vietävien aterioiden toimittamisesta.

Yhteistoiminta-alueen yhteisen Tervia Logistiikka Oy:n perustamis- ja osakasasiakirjat allekirjoitettiin Kaajanissa lokakuun alussa YTA-päivien yhteydessä. Kuljetuspalveluiden vammais- ja sosiaalihuollon kuljetuksien osuus siirretään Tervia Logistiikka Oy:öön kevään 2024 aikana.

Tuotannon hallinto- ja tukipalveluiden toimialueen organisaatiossa on tapahtunut henkilöstömuutoksia niin eläköitymisten kuin työntekijöiden virkavapaiden ja irtisanoutumisten vuoksi.

3.2 Tuotannon hallinto- ja tukipalvelut toimialueen käyttötalousosa palvelualueittain

Tuotannon hallinto- ja tukipalveluiden käyttötalouden toteuma palvelualueittain 1.1.-30.9.2023

Tuotannon hallinto -ja tukipalvelut

	TA Muutosten jälkeen 2023	TA muut.jälk. 1-09.2023	Tot.(kkvv) 1-09.2023	1-09.2023/ TA2023 muut jälk.%	TA muut. jälk. Tot. 2023
	EUR	EUR	EUR		EUR
MYYNTITUOTOT	1 552 838	1 164 629	1 111 019	71,5	441 819
MAKSUTUOTOT	86 030	64 523	55 585	64,6	30 445
TUET JA AVUSTUKSET	1 157 000	867 750	2 512 438	217,2	-1 355 438
MUUT TOIMINTATUOTOT	488 780	366 585	445 753	91,2	43 027
TOIMINTATUOTOT	3 284 648	2 463 486	4 124 796	125,6	-840 148
HENKILÖSTÖKULUT	-18 670 849	-14 003 137	-14 610 633	78,3	-4 060 216
PALVELUJEN OSTOT	-12 231 992	-9 173 994	-11 307 898	92,4	-924 094
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-5 423 324	-4 067 493	-3 662 283	67,5	-1 761 041
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 291 821	-1 718 866	-953 389	41,6	-1 338 432
TOIMINTAKULUT	-38 617 986	-28 963 489	-30 534 203	79,1	-8 083 783
TOIMINTAKATE	-35 333 338	-26 500 003	-26 409 407	74,7	-8 923 931
VALTIONOSUUDET	44 883 547	33 662 660	35 870 594	79,9	9 012 953
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-1 885	-1 414	-2 599	137,9	714
VUOSIKATE	9 548 324	7 161 243	9 458 587	99,1	89 737
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-9 395 912	-7 046 934	-6 766 366	72,0	-2 629 546
TILIKAUDEN TULOS	152 412	114 309	2 692 221	1 766,4	-2 539 809
TULOSLASKELMA	152 412	114 309	2 692 221	1 766,4	-2 539 809
KUNNAN TULOSLASKELMA-Tilisummat,ulkoinen	152 412	114 309	2 692 221	1 766,4	-2 539 809

Hallintopalvelut

	TA Muutosten jälkeen 2023	TA muut.jälk. 1-09.2023	Tot.(kkvv) 1-09.2023	1-09.2023/ TA2023 muut jälk.%	TA muut. jälk. Tot. 2023
	EUR	EUR	EUR		EUR
MYYNTITUOTOT	15 000	11 250	26 359	175,7	-11 359
MAKSUTUOTOT	30	23			30
TUET JA AVUSTUKSET	1 100 000	825 000	6 533	0,6	1 093 467
MUUT TOIMINTATUOTOT	15 000	11 250	58 891	392,6	-43 891
TOIMINTATUOTOT	1 130 030	847 523	91 783	8,1	1 038 247
HENKILÖSTÖKULUT	-9 358 617	-7 018 963	-7 377 221	78,8	-1 981 396
PALVELUJEN OSTOT	-4 266 477	-3 199 858	-3 174 661	74,4	-1 091 816
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-112 892	-84 669	-98 383	87,1	-14 509
MUUT TOIMINTAKULUT	-384 451	-288 338	-225 001	58,5	-159 449
TOIMINTAKULUT	-14 122 437	-10 591 827	-10 875 267	77,0	-3 247 170
TOIMINTAKATE	-12 992 407	-9 744 305	-10 783 484	83,0	-2 208 923
VALTIONOSUUDET	12 151 174	9 113 381	9 711 127	79,9	2 440 047
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-1 770	-1 328	-588	33,2	-1 182
VUOSIKATE	-843 003	-632 252	-1 072 946	127,3	229 943
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-256 041	-192 031	-118 730	46,4	-137 311
TILIKAUDEN TULOS	-1 099 044	-824 283	-1 191 675	108,4	92 632
TULOSLASKELMA	-1 099 044	-824 283	-1 191 675	108,4	92 632
KUNNAN TULOSLASKELMA-Tilisummat,ulkoinen	-1 099 044	-824 283	-1 191 675	108,4	92 632

Tukipalvelut

	TA Muutosten jälkeen 2023	TA muut.jälk. 1-09.2023	Tot.(kkvv) 1-09.2023	1-09.2023/ TA2023 muut jälk.%	TA muut. jälk. Tot. 2023
	EUR	EUR	EUR		EUR
MYYNTITUOTOT	1 537 838	1 153 379	1 084 659	70,5	453 179
MAKSUTUOTOT	86 000	64 500	55 585	64,6	30 415
TUET JA AVUSTUKSET	57 000	42 750	2 505 906	4 396,3	-2 448 906
MUUT TOIMINTATUOTOT	473 780	355 335	386 862	81,7	86 918
TOIMINTATUOTOT	2 154 618	1 615 964	4 033 013	187,2	-1 878 395
HENKILÖSTÖKULUT	-9 150 557	-6 862 918	-7 065 097	77,2	-2 085 461
PALVELUJEN OSTOT	-7 937 015	-5 952 761	-8 069 632	101,7	132 617
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-5 306 432	-3 979 824	-3 561 673	67,1	-1 744 759
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 901 870	-1 426 403	-724 610	38,1	-1 177 260
TOIMINTAKULUT	-24 295 874	-18 221 906	-19 421 011	79,9	-4 874 864
TOIMINTAKATE	-22 141 256	-16 605 942	-15 387 998	69,5	-6 753 259
VALTIONOSUUDET	32 732 373	24 549 280	26 159 467	79,9	6 572 906
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-115	-86	-2 011	1 748,9	1 896
VUOSIKATE	10 591 002	7 943 251	10 769 458	101,7	-178 456
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-9 139 871	-6 854 903	-6 647 636	72,7	-2 492 235
TILIKAUDEN TULOS	1 451 130	1 088 348	4 121 821	284,0	-2 670 691
TULOSLASKELMA	1 451 130	1 088 348	4 121 821	284,0	-2 670 691
KUNNAN TULOSLASKELMA-Tilisummat,ulkoinen	1 451 130	1 088 348	4 121 821	284,0	-2 670 691

Talouspalvelut

Talouspalvelut tuottaa taloushallinnon palveluja omana tuotantona Kainuun hyvinvointialueelle, koska voimassa oleva lainsäädäntö ei mahdollista palvelutuotantoa ulkoisille tukipalveluasiakkaille ilman toiminnan yhtiöittämistä.

Taluspäällikön irtisanoutuminen yhden vuoden virkasuhteen jälkeen aiheutti tehtävämuutoksia talouspalveluissa. Taluspäällikön virka täytettiin määräajaksi 31.3.2024 saakka sisäisin järjestelyin. Tämän järjestelyn vuoksi määräajaksi vapautunutta controllerin tehtävää hoitaa talouspalveluissa aiemmin työskennellyt laskentasihteeri. Talouspalveluihin tullaan rekrytoimaan kuluvan vuoden loppuun mennessä yksi laskentasihteeri organisaation ulkopuolelta toistaiseksi voimassa olevaan työsuhteeseen henkilöstön eläköitymistensä vuoksi.

Taloushallinnon maksuliikennejärjestelmän päivittäminen on tarkoitus aloittaa loppuvuoden 2023 aikana. Uusi Cash Management -ohjelma mahdollistaa luopumisen paperitiliotetositteiden käsittelystä. Tiliotteet liitteineen arkistoituvat sähköisesti Rondo-arkistoon.

Taloussuunnittelu kaudelle 2024–2027 aloitettiin kesäkuussa henkilöstömenotietojen siirrolla palkkajärjestelmästä uuteen taloussuunnittelujärjestelmään (Analysis for Microsoft Excel eli AFO). Taloussuunnittelukoulutukset järjestettiin elokuussa. Toimialueiden talousarvioesitysten tallennuksen määräaika asetettiin elo-syyskuun vaihteeseen. Valtionrahoituksen tarkennettu laskelma v. 2023 ja 2023 sekä vuoteen 2030 asti ulottuva rahoituksen painelaskelma julkaistiin lokakuussa. Toimialueiden talousarvioesitysten ja toiminnan sopeuttaminen annettuun rahoituksen raamiin säädetyssä aikataulussa on erittäin haastavaa.

Talouspalvelujen toteuma-% suhteessa koko vuoden talousarvioon ajalla 1.1.-30.9.2023 on 81,4 %, viime vuoden vastaava luku suhteessa tilinpäätökseen 2022 oli 77,1 %. Toimintakulujen toteuma-% suhteessa talousarvioon on 88,6 %. Vuonna 2022 tammi-syyskuun toimintakulujen kertymä oli 77,5 % koko vuoden kertymästä. Vuoden kolmannen kvartaalin toteumatietojen pohjalta on syytä olettaa, että talouspalvelujen palveluyksikön talousarvio tulee ylittymään n. 5,6 %.

Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöpalveluissa on ollut paljon yhteistoimintaa ammattijärjestöjen ja toimialueiden johdon kanssa liittyen toiminnan muutoksiin ja niiden vaikutuksiin henkilöstöön ja paikallinen neuvottelutoiminta on ollut edelleen aktiivista. Henkilöstöstrategiaan liittyen toteutettiin kysely elo-syyskuussa ja jatkovalmistelu on etenemässä työpajoissa ja yhteistyössä yksiköiden kanssa. Neuvoteltuun valtakunnalliseen sopimusratkaisuun liittyen on käyty järjestelyvaraeräneuvottelut ja järjestelyvaraerat saatiin maksuun HYVTES:n ja Sote-sopimuksen osalta syyskuussa. Palkkapalveluissa henkilöstö on joutunut tekemään ylityötä järjestelyvaran maksuun saamiseksi hyvinvointialuemuutoksesta johtuen. Elokuussa tuli tieto lääkärien uudesta palkkauksen uraporrasjärjestelmästä, jonka käyttöönotto on velvoittava. Tähän liittyen valmis-televa työ aloitettiin syksyn alussa. Palvelussuhdepäällikön siirtyessä toisiin tehtäviin, rekrytointiin henkilöstöpalveluihin palvelussuhdeasiantuntija.

Työterveyshuollon osalta henkilörekisteritietosiirrot saatiin toimimaan syyskuun alussa hyvinvointialueen ja työterveyshuollon tuottajan välillä. Esihenkilökompassin aloitus viivästyy tietosiirtohaasteiden vuoksi, käyttöönotossa uutena tavoiteaikatauluna on marraskuun alku.

Edelleen on meneillään KEVA:n kehittämishanke liittyen työterveysyhteistyöhön tavoitteena sairauspoissaolojen vähentäminen ja henkilöstön työkyvyn ylläpitäminen. Uusi päihdeohjelma on viimeistelyvaiheessa.

Osaamisen kehittämisen syyskausi koulutusten järjestämisen osalta on käynnistynyt vilkkaasti. Rekrytoinnin osalta henkilöstön saatavuus on edelleen ollut haasteellista. Kansainvälisen rekrytoinnin hanke

(Maailmalta oppipolun kautta työntekijäksi Kainuun hyvinvointialueelle) on käynnissä. Hankkeen tavoitteena on turvata Kainuun hyvinvointialueen henkilöstöresursseja pitemmällä aikajänteellä.

Henkilöstöpalvelujen palkkatoteuma on 77,3 %. Ylitystä selittää tehdyt ylityöt ja valtakunnallisten palkkatarkistusten vaikutukset.

Asiantuntijapalvelut

Asiakirjahallinto- ja neuvontapalvelut

Asiakirjahallinnossa on tehty hyvinvointialueen tiedonohjaussuunnitelma ja tietosuojan- ja asiakirjahallinnon ohjeita ja lomakkeita. Muistutusten ja potilasvahinkoasioiden käsittely on viety CaseM asianhallintajärjestelmään ja siihen liittyvät käsittelyprosessit ja työohjeet on tehty ja tavoitteena on, että myös muistutusten käsittely läpimenoaika voidaan näin seurata.

Tietohallintopalvelut

Tietohallintopalvelujen toimintakulut toteutuvat aikaisempien vuosien mukaisesti etupainotteisesti, johdun alkuvuodesta maksuun tulevista isoista lisenssikustannuksista ja palveluostoista. Muuten kuluvan vuoden talouskehitys näyttäisi vastaavan suunniteltua. Tietohallinnon toiminnasta on pyritty etsimään säästöjä talouden tasapainottamisohjeistuksien mukaisesti, mutta valitettavasti isoja säästökohteita ei löydy johdun siitä, että tietohallinnon budjetti koostuu pääosin koko hyvinvointialueen ja muiden toimialueiden toiminnassa käytettävistä tietojärjestelmä-, laite- ja palvelukustannuksista. Pientä säästöä on löydetty tietoliikennekustannuksista sekä leasingkustannuksista, kun laitteiden ja ohjelmistojen määrää on voitu vähentää.

Muussa toiminnassa on alkuvuonna näkynyt hyvinvointialueelle siirtyminen ja erilaisten käynnissä olevien ICT- muutoshankkeiden jatkuminen kuluvan vuoden aikana. ICT-muutoshankkeen projektit työllistävät projektissa mukana olevien lisäksi myös muuta tietohallinnon henkilöstöä. Kuluvan vuoden talouslukujen vertailussa huomioitavaa, että aikaisemmista vuosista poiketen, tietohallinnolla on hyvinvointialueiden aloittamisen johdosta valtionapumuotoista hankerahaa käytettävissä ICT-muutoshankkeisiin valtionapuehtojen mukaisesti, mutta jatkossa muutokset tulee kattavaa hyvinvointialueen käyttötaloudesta.

Tekniset palvelut

Tekniset palvelut ovat kilpailuttaneet aurinkovoimalan hankinnan Hansel Oy:n dynaamisen hankintajärjestelmän (DPS) kautta. Hankinnan arvo on n. 113 000 € (alv. 0 %) ja takaisinmaksuaika n. 4–5 vuotta riippuen tulevaisuuden energiahinnoista. Aurinkovoimala on tuotantokäytössä ja hanke viimeisiä varmennusmittauksia vaille valmis.

Investoinnin yhteydessä Kainuun keskussairaalan E- osan sähkösyöttö on siirretty F- rakennuksen sähkösyöttöön. Tällä varmennetaan E- rakennuksen katkeamaton varavoima, saadaan irtisanottua E- rakennuksen kalliimpi pienjänniteliittymä sekä vältetään talouskeskuksen uuden varavoimakoneen hankinta (siirretään E- osalta). Sähkösyötön muutos on valmistunut, varavoimakoneen muutos käynnissä.

Teknisten palvelujen toiminnan pääpaino on 1.1.-30.9.2023 omien kiinteistöjen ylläpidon ohella Kainua uuden sairaalan takuutöiden parissa sekä vuokratilojen hallinnassa.

Tekniset palvelut osallistuvat kunnissa käynnissä oleviin HVA:n tilahankkeisiin määrättyssä roolissa tilaajan edustajana. Tilahankkeita on menneillään Kuhmossa (hankesuunnitelmavaiheessa), Sotkassa (rakennussuunnittelu loppuvaiheessa) jonka jälkeen käynnistettäneen Suomussalmen terveysaseman uudistamishanke. Pelastuslaitoksen Tempu- hanke on rakennusvaiheessa.

Kainuun keskussairaalan kuntoutuspuiston urakka on valmistunut ja käyttöön otettu syyskuussa.

Teknisten palvelujen toimintakulut ovat toteutuneet kokonaisuudessaan hieman alle budjetoidun, joskin heittoja on suuntaan tai toiseen budjetin sisällä.

Materiaalipalvelut

Varaston (7001) toimitusvarmuus asiakkaille oli seurantajaksolla Q1-Q3/2023 keskiarvollisesti 98 (%) prosenttia. Varastoitavien tuotteiden kirjanpidollinen arvo on kasvanut hieman alkuvuoteen nähden (Q1, 993 248 €) 1 022 174 (€) euroon. Hoitotarvikkeiden saatavuus vertailujaksolla oli edelleen hyvällä tasolla, mutta Ukrainan tilanteen ja tiettyjen raaka-aineiden saatavuusongelmien vuoksi joissain tuotteissa esiintyy toimittajakohtaisia toimitusviiveitä.

Henkilöstökulut kehittyivät seurantajaksolla suotuisasti ja olivat hieman budjetoitua alhaisemmalla tasolla. Tietohallintopalveluiden ennakkolaskutuksen sekä postipalvelumaksujen sisäisen laskutuksen keskeneräisyydestä huolimatta palvelujen ostot pysyivät budjetoidulla tasolla.

Henkilöstön osalta seurantajaksolla on ollut useita pitkiä poissaoloja, joilla osaltaan korottavaa vaikutusta henkilöstökulujen toteumaan ja jotka ovat haastaneet materiaalipalveluiden palvelulupauksen toteutumista.

Toiminnanohjausjärjestelmän kehittämisprojekti valmistunut seurantajaksolla ja projektin aikana muodostetut työkalut otettu materiaalipalveluiden toiminnan tehostamiseksi käyttöön. Terminaalitilojen työturvallisuutta parannettu useiden pienhankintojen myötä.

Kuljetuspalvelut

AtPu kilpailutus koskee myös kuljetuspalveluiden alaisuudessa olevaa ateriakuljetuksia. Vuodelle 2024 on tehty talousarvio ateriakuljetuksista siten, että se olisi vielä omaa toimintaa. Käyttösuunnitelmaan korjataan ostopalveluiksi vasta sitten, kun hankintapäätös on saanut lainvoiman. Mikäli toiminta siirtyy ulkoiselle palveluntuottajalle 1.2.2024, niin tammikuu toteutuu omana toimintana ja loppuvuosi ostopalueluina. Kokonaisrahoitus talousarviossa säilyy kuitenkin samansuuruisena.

Matkalippujen, hotellihuoneiden ja vierashuoneiden varauksiin ja laskuksiin liittyvät tehtävät hajautetusti pois kuljetuspalveluiden alta. Vierashuoneiden hallinnointi siirtyy rekrytointiyksikköön, matkalippu- ja hotellihuoneiden varaukset toimialakohtaisille sihteeristölle.

Toimialakohtaiset sihteerit ovat saaneet koulutuksen matkalippuasioihin, käytännössä lipputilaukset siirtyvät täysin näiden hoidettavaksi marraskuun 2023 aikana.

Myös vierashuoneiden varauksiin ja laskutukseen on perehdytetty rekrytointiyksiköstä henkilö ja hänelle varahenkilö. Vierashuoneiden laskutus ja yleinen hallinnointi siirtyy asteittain rekrytointiyksikölle vuoden 2023 loppuvuoden aikana.

Ravinto-, puhtaanapito- ja tekstiilipalvelut Ravintopalvelut

Ravinto- ja puhtaanapidon kilpailutuksen tarjous aika päättyi 26.9.2023. Tarjouksia tuli kaksi kpl. Kilpailutuksen voitti Sol Palvelut Oy. Kotiateria kilpailutuksesta tuli kaksi tarjousta, Kotiateria kilpailutuksen voitti Compass Group Oy. Henkilöstössä on havaittavissa levottomuutta muutokseen liittyen. Ravinto -ja puhtaanapidossa toiminta on muuten ollut tasaista.

3.3 Toimialueen tulevan kehityksen arviointi

Talouspalvelut

Talouspalvelut tuotetaan Kainuun hyvinvointialueelle toistaiseksi organisaation omana toimintana. Järjestämissuunnitelman mukaisesti Tuotannon hallinto- ja tukipalvelujen toimintatapoja tullaan tarkastelemaan kokonaisvaltaisesti. Talouspalvelujen osalta tarkasteltavia nykyisen toimintamallin vaihtoehtoja ovat toimintojen kokonais- tai osaulkoistus. Ulkoistusratkaisuihin liittyy merkittäviä taloudellisia ja toiminnallisia riskejä, minkä vuoksi asiaa on valmisteltava maltillisesti ja realistisesti tarkastellen. Kainuun alueella toteutetuista kuntaorganisaatioiden taloushallinnon palvelujen ulkoistusratkaisuista on annettu erittäin negatiivistakin palautetta. Mikäli taloushallinnon palvelujen tuottamista jatketaan omana toimintana, osaavan henkilöstön saatavuus tehtäviin on jatkossa yhä haastavampaa. Tämä lienee rasitteena myös ulkoisten taloushallinnon palveluntuottajien toiminnan laadun ylläpitämisessä.

Järjestämissuunnitelmaan perustuvan taloushallinnon palvelujen tuotantotapaselvityksen kustannukset pyritään kattamaan hyvinvointialueiden toiminnan käynnistämiseen ja vakiinnuttamiseen kohdennetulla valtionavustuksella.

Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöpalvelut tuotetaan Kainuun hyvinvointialueelle toistaiseksi organisaation omana toimintana. Järjestämissuunnitelman mukaisesti Tuotannon hallinto- ja tukipalvelujen toimintatapoja tullaan tarkastelemaan kokonaisvaltaisesti. Henkilöstöpalvelujen osalta tarkasteltavia nykyisen toimintamallin vaihtoehtoja ovat palkanlaskentapalvelujen ulkoistus. Ulkoistamista pohdittaessa on tarkasteltava realistisesti mahdolliset toiminnalliset ja taloudelliset riskit sekä emo-organisaatiolle ulkoistuksessa jäävät tehtävät. Henkilöstöpalveluihin kuuluvan rekrytointiyksikön haasteena on osaavan henkilöstön hankkiminen tehtäviin, joista henkilöstöä puuttuu.

Asiantuntijapalvelut Asiakirjahallinto- ja neuvontapalvelut

Haasteena on yhteiset toimintakäytännöt sähköisen tiedon käsittelyyn koko hyvinvointialueella. Myös henkilöstön osalta haasteena sairaslomat, koska arkiston työtehtäviin ei voida ottaa henkilöä, jota ei ennätetä perehdyttää. Osatyökykyisiä työntekijöitä, joiden työssä jaksaminen on haasteellista.

Potilasasiamiestoiminta on säästösyistä pienennetty 60 % työaikaan ja potilasasiamiehen sihteerin työaika 40 %. Hyvinvointialueella on tuotettava vuoden 2024 alusta potilasasiamiespalvelut koko alueella myös yksityisille toimijoille ja tämä asia tarkastellaan loppuvuoden 2023 aikana, riittääkö 60 % työaika vai palataanko 100 % työaikaan.

Tietohallintopalvelut

Tietohallintopalvelut tuotetaan Kainuun hyvinvointialueelle toistaiseksi organisaation omana toimintana. Järjestämissuunnitelman mukaisesti tietohallintopalvelujen toimintatapoja tullaan tarkastelemaan ja nykyisen toimintamallin vaihtoehtoina on toimintojen kokonais- tai osaulkoistusta. Ulkoistusratkaisuihin liittyy merkittäviä taloudellisia ja toiminnallisia riskejä, minkä vuoksi asiaa on valmisteltava maltillisesti ja realistisesti tarkastellen. Omana toimintana toteutettaessa resurssiriskejä voi esiintyä esim. kokeneempien asiantuntijoiden saatavuudessa, sillä palkkatasollisesti emme pysty kilpailemaan markkinoilla. Tuotantotapaselvitys on päätetty aloittaa benchmarkkaamalla muiden lähialueiden ja pohjoisen YTA:n hyvinvointialueiden tietohallintopalveluiden tuottamismuotoja.

Tekniset palvelut

Talouden kehittyminen on pääsääntöisesti budjetoidun mukaista tai sen alle. Yleinen hintatason ja haasteellinen taloussuunnitteluvuosi 2023 ja Kainua uuden sairaalan takuuaikojen osittainen päätyminen näkyy budjetin toteutumassa.

Tulevat taloussuunnitteluvuodet tulevat olemaan haasteellisia hintatasojen nousujen ja yleisen epävarmuuden vallitessa maailmalla. Epävarmuutta tuo myös ostettavan sähköenergian kilpailuttaminen, jossa vuoden 2024 sähköhinnalle ei saada täyttä suojaa. Toisaalta valmistunut aurinkosähkövoimala ja kiinteistöjen sähkösyöttöjen uudelleen järjestely hillitsee kustannusten nousua sekä sähkön hinnan kehityksen uskotaan olevan maltillista lähivuosina.

Kainuun hyvinvointialueella ulkoisten vuokratilojen vuokrat siirretään sisäisen vuokran piiriin, jolloin vuokrat energiakuluineen budjetoidaan kiinteistötekniikan budjettiin ja veloitetaan sisäisinä vuokrina käyttäjäyksiköiltä.

Materiaalipalvelut

Varaston (7001) toimitusvarmuuden odotetaan säilyvän välillä 96–97 %. Hoitotarvikkeiden saatavuus tulee säilymään hyvällä tasolla, mutta Ukrainan tilanteen ja raaka-ainepulan vuoksi joissain tuotteissa tulee esiintymään edelleen toimittajakohtaisia saatavuusongelmia. Osa koronapandemian hoitoon hankituista tuotteista sisältää riskin alaskirjaukseen varastosta tuotteen teknisen käyttöikänsä päättymisen vuoksi.

Työturvallisuuden ja henkilöstön työhyvinvoinnin lisäämiseen tullaan keskittymään oleellisesti vuoden 2023 loppupuoliskon aikana. Toteutetaan tuotteiden merkintään langaton tulostusratkaisu loppuvuoden 2023 aikana.

Kuljetuspalvelut

Kuljetuspalveluiden vammais- ja sosiaalihuollon kuljetuksien osuus on päätetty siirtää Tervia Logistiikka Oy:öön. Tervia Logistiikka Oy on yrityksenä perustettu. Siirtopäivää ei vielä ole sovittu, mutta ennuste tälle on huhtikuu 2024

Ravinto-, puhtaanapito- ja tekstiilipalvelut

Ulkoisen vuokran kustannus tulee ylittymään, talousarvioon on varattu liian vähän määrärahoja sille. Toimintakulut ylittyy 2,5 %

4. Terveysten- ja sairaanhoidon palvelut

4.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Yleistä

Terveysten- ja sairaanhoidon toimialueen tulos myötäilee edelleen vuodelle laadittua talousarviota, joskin itse talousarvio on koko hyvinvointialueen tasolla vahvasti alijäämäinen. Mittavaa alijäämää on myös terveysten- ja sairaanhoidon toimialueella lähdetty taittamaan toimintaa ja palvelurakenteita tarkastelemalla. Järjestämissuunnitelma ja sen konkreettiset ensi vaiheen toimenpiteet ovat antaneet tähän hyvän pohjan. Tehtävää on kuitenkin edelleen runsaasti, eivätkä 2 % välittömät säästötavoitteet ole kaikilta osin kohdistuneet niihin toimintoihin, joihin niiden alun perin arvioitiin kohdistuvan. Henkilöstömenoissa säästäminen on tosiasia, mutta ei tavoiteltava. Keskeisenä ratkaistavana kysymyksenä on edelleen osaavan oman työvoiman saanti ja yksityisten palveluntuottajien kanssa kumppanuudessa tai osaukoistuksissa tehtävät ratkaisut, jotka toivottavasti taittavat toimialueelle erittäin kallista yksityisen lääkärityövoiman henkilöstöhankintaa. Haaste ei ole helppo, sillä myös toimialueen henkilöstö eläköityy, terveystenhuollon ammattilaisten veto- ja pitovoimasta kilpaillaan kansallisesti ja toisaalta ikääntyvä väestöpohja tarvitsee jatkossa yhä lisääntyvissä määrin terveysten- ja sairaanhoidon palveluita.

Mennyt vuosineljännes on ensimmäinen, jolloin toimialueella on ollut lisääntyviä mahdollisuuksia keskittyä laaja-alaisemmin strategisiin tavoitteisiin ja niiden toteuttamiseen. Erityinen painotus on tänä ja tulevina vuosineljänneksinä talouden lisäksi yhteisen johtamisnäkömyksen ja –osaamisen vahvistamisessa ja vuoropuhelussa yli palvelualueiden taloudellisia osaoptimoiteja välttämällä. Nämä toimet luovat pohjaa toisena toimintavuotena yhä enemmän painoarvoa saavalle rohkealle uudistamiselle, tehokkaalle toteuttamiselle ja inhimilliselle ihmiseltä ihmiselle kohtaamiselle. On kuitenkin tärkeää muistaa, että suurimpien uudistusten ja strategisten muutosten vaikutukset toimintakulttuuriin ja talouteen tulevat vasta useiden vuosien aikaviiveellä. Sama koskee esimerkiksi tehostettua diagnoosien kirjaamista, jolla on keskeinen vaikutus koko hyvinvointialueen rahoitukseen. Nopeampia, vuodelle 2023 kohdistettuja toimintatuottoja on odotettavissa esimerkiksi Puolangan osaukoistuksen tasauslaskutuksen jälkeen, jonka vaikutus näkyy taloustilanteessa vasta loppuvuodesta. Tässä vaiheessa vuotta toimintatuottojen kertymä näyttää vähäiseltä, mutta loppuvuonna tilanteen odotetaan tasaantuvan. Tuottojen ennuste koko vuoden osalta on kuitenkin pari miljoonaa euroa budjetoitua vähemmän. Toimintakuluihin on kokonaisuudessaan mennyt 73,5 % talousarviosta, eli budjetoidun mukaisesti.

	Tot.(-1) 1-09.2022	Tot.(kkvv) 1-09.2023	TA muut.jälk. 1-09.2023	1-09.2023/ TA2023 muut jälk.%	Tilinpäätös(-1) 2022	TA Muutosten jälkeen 2023
	* 1 000 EUR	* 1 000 EUR	* 1 000 EUR		* 1 000 EUR	* 1 000 EUR
TOIMINTATUOTOT	18 428	10 906	15 768	51,9	30 469	21 024
TOIMINTAKULUT	-120 477	-128 760	-131 445	73,5	-164 676	-175 259
TOIMINTAKATE	-102 049	-117 854	-115 676	76,4	-134 207	-154 235

Henkilöstökuluihin on mennyt noin 70 % talousarviosta.

	Tot.(-1) 1-09.2022	Tot.(kkvv) 1-09.2023	TA muut.jälk. 1-09.2023	1-09.2023/ TA2023 muut jälk.%	Tilinpäätös(-1) 2022	TA Muutosten jälkeen 2023
	* 1 000 EUR	* 1 000 EUR	* 1 000 EUR		* 1 000 EUR	* 1 000 EUR
HENKILÖSTÖKULUT	-64 332	-69 365	-74 100	70,2	-87 555	-98 801

Palvelujen ostot ovat pysyneet suht talousarviossa, vaikka vuokratyövoimaa on jouduttu käyttämään budjetoitua enemmän (95 % talousarviosta käytetty). Huomiona palvelujen ostoon, että OYS-laskutus (n. 1milj. €) kirjautuu kuukauden viiveellä.

	Tot.(-1) 1-09.2022	Tot.(kkvv) 1-09.2023	TA muut.jälk. 1-09.2023	1-09.2023/ TA2023 muut jälk. %	Tilinpäätös(-1) 2022	TA Muutosten jälkeen 2023
	* 1 000 EUR	* 1 000 EUR	* 1 000 EUR		* 1 000 EUR	* 1 000 EUR
PALVELUJEN OSTOT	-37 563	-39 600	-39 762	74,7	-52 384	-53 016

	Tot.(-1) 1-09.2022	Tot.(kkvv) 1-09.2023	TA muut.jälk. 1-09.2023	1-09.2023/ TA2023 muut jälk. %	Tilinpäätös(-1) 2022	TA Muutosten jälkeen 2023
	* 1 000 EUR	* 1 000 EUR	* 1 000 EUR		* 1 000 EUR	* 1 000 EUR
Työvoiman vuokraus	-7 183	-8 007	-6 328	94,9	-10 534	-8 437

Talousarviosta puuttuu päiväsairaalan 2,5 milj. € lääkekulut, minkä vuoksi aineiden, tarvikkeiden ja tavaroitten kulutilanne näyttää ylittyneen reilusti talousarviosta. Muutoin kuin lääkkeiden osalta on pysytty talousarviossa.

	Tot.(-1) 1-09.2022	Tot.(kkvv) 1-09.2023	TA muut.jälk. 1-09.2023	1-09.2023/ TA2023 muut jälk. %	Tilinpäätös(-1) 2022	TA Muutosten jälkeen 2023
	* 1 000 EUR	* 1 000 EUR	* 1 000 EUR		* 1 000 EUR	* 1 000 EUR
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-15 153	-15 634	-13 682	85,7	-20 307	-18 242

	Tot.(-1) 1-09.2022	Tot.(kkvv) 1-09.2023	TA muut.jälk. 1-09.2023	1-09.2023/ TA2023 muut jälk. %	Tilinpäätös(-1) 2022	TA Muutosten jälkeen 2023
	* 1 000 EUR	* 1 000 EUR	* 1 000 EUR		* 1 000 EUR	* 1 000 EUR
Lääkkeet	-4 420	-4 836	-2 555	142,0	-5 927	-3 407

Muissa toimintakuluissa talousarvio on ylittynyt toimitilojen vuokrien osalta. Tilojen vuokriin on mennyt noin puoli miljoonaa euroa budjetoitua enemmän. Leasingvuokriin on mennyt syyskuun loppuun mennessä n. 300 000e budjetoitua vähemmän.

linumero		Tot.(-1) 1-09.2022	Tot.(kkvv) 1-09.2023	TA muut.jälk. 1-09.2023	1-09.2023/ TA2023 muut jälk. %	Tilinpäätös(-1) 2022	TA Muutosten jälkeen 2023
		* 1 000 EUR	* 1 000 EUR	* 1 000 EUR		* 1 000 EUR	* 1 000 EUR
482000	Rakennusten ja huoneistojen vuokrat	-488	-537	-501	80,4	-652	-668
482001	Toimitilojen vuokrat kunnilta	-1 623	-2 759	-2 178	95,0	-2 248	-2 905
484000	Koneiden ja laitteiden vuokrat	-58	-38	-69	41,3	-115	-92
485000	Leasingvuokrat	-1 018	-631	-917	51,6	-1 119	-1 223
(-) TILIGOTU	MUUT TOIMINTAKULUT	-3 428	-4 159	-3 900	80,0	-4 428	-5 200

Diagnostiset ja hoidolliset tukipalvelut

Apteekin toiminta on ollut lähes normaalia toimintamittareiden näkökulmasta verrattuna vuonna 2022 vastaavaan ajankohtaan. Lääkkeiden toimitusrivit ovat hieman laskussa, kun taas lääkevalmistuksessa toiminta on hieman kasvanut. Apteekin talous on alkuperäiseen talousarvioon nähden tasapainossa. Uuden liuosvaraston rakentaminen on edelleen kesken Kainuun keskussairaalan vanhaan ruokalaan. Uudistushankkeena alkanut perusterveydenhuoltoon suunnattu moniammatillinen osastofarmasiahanke alkoi elokuussa ja se on edistynyt erittäin hyvin. Hanke toteutetaan osana ministeriön hankerahoitusta. Kuluksen kesän henkilöstötilanne apteekissa oli ajoittain haastava yhtäaikaisten lomien ja sairauspoissaolojen seurauksena.

Radiologian tutkimusmäärät ovat kasvaneet 8 % verrattuna edelliseen vuoteen vastaavaan aikaan (terveysasemien tutkimusmäärät +11,5 %, MRI -tutkimukset +4,7 %, TT-tutkimukset +3,2 % ja koko Kainuun HVA natiivitutkimukset +5,7 %). Määrä johtunee lääkärimäärän kasvusta. Paltamon röntgenin sulkukesti tänä vuonna toukokuusta syyskuuhun. Myös muissa röntgenpisteissä on ollut yksittäisiä sulkuja henkilökuntapulasta tai laiterikoista johtuen. Pitkiin perhevapaiden sijaisuuksiin ei ole ollut määräaikaista röntgenhoitajia. Jononpurkuja on jatkettu kesätauon jälkeen magneetti-, TT- ja natiivitutkimusten osalta. Työvoiman vuokraus on samalla tasolla verrattuna edelliseen vuoteen vastaavaan aikaan. Vuokrausta pyritään vähentämään omaa henkilökuntaa lisäämällä.

Sihteeripalvelut-yksikössä budjetti muuttuu alijäämäiseksi syyskuun jälkeen, kun työnantajan ja järjestöjen neuvottelutuloksen mukaisesti osastonsihteeille maksetaan korvauksia väärästä työaikamuidosta. Työaika on ollut jaksotyö, kun työaika olisi pitänyt muuttaa jo vuonna 2019 toimistotyöajaksi. Tämä palkkasumma on palkkatoimiston mukaan ilman sivukuluja 351 124,90 € ja sen viivästyskorko 93 874,25 €. Toiminnan haasteena on pula terveydenhuollon resursseista, joka heijastuu myös sihteerityöhön esimerkiksi lukuisina muutoksina ja peruutuksina ajanvarauksissa. Sosiaali- ja terveysministeriön Vetoa ja pitoa -hanke on käynnistynyt yhteistyössä työterveyshuollon ja työsuojelun kanssa.

Välinehuolto ja infektioiden torjunta -palveluyksikössä henkilöstöresurssi on edelleen ollut ajoittain vaikea sairauslomien vuoksi. Höyryautoklaaveissa ja instrumenttipesukoneissa huolto- ja korjaustöiden tarvetta on esiintynyt jatkuvasti. Häiriötiloja on myös viikoittain. Koneiden käyttöaste on ollut 9 % korkeampi verrattuna vuoteen 2022 verrattuna. Infektioiden torjunnassa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia.

Patologian näytemääristä vuoden 2022 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna saapuneiden kudospäytteen määrät nousi +10 % ja solunäytteiden määrä väheni - 6 %. Vainajahuollossa huollettujen vainajien määrä oli vähäisempää (-16 %). Toiminnan resurssointi oli entinen. Näytteiden vastausajoissa pysyttiin tavoitevastausajoissa. Ajanjaksoon sisältyi patologin kesän vuosiloma, jona aikana patologin työosuudesta vastasi Coronaria Diagnostiikka Oy:n sijaistava patologi. Sijaistusaika sujui ongelmitta. Ajanjaksolla henkilöstön sairauspoissaoloissa oli vähäistä lisäystä verrattuna vastaavaan aikaväliin vuonna 2022. Sytologian ostopalveluiden käytön vähentämistä on edelleen systemaattisesti jatkettu. Taloudessa reagenssihintojen voimakas nousu näkyy siten, että joissain reagenssitileissä on ennakoitavissa vuoden lopussa tilikohtaisia määrärahaylityksiä talouden kokonaisuuden pysyessä kuitenkin vielä talousarvion 2023 puitteissa.

Kuntoutuspalvelut

Kuntoutuspalvelualueen talous on tasapainossa ja toimintakate on 73,4 %. Vuoden 2022 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna asiakaskontaktien määrä on kasvanut 8 %. Perusterveydenhuollon asiakasmäärät kasvaneet ovat 11 %. Etä- ja puhelinkäyntien määrä on hieman kasvussa.

Henkilöstötilanne palvelualueella on hyvinvointialueen muuhun tilanteeseen verrattuna erinomainen ja ostopalveluihin on tarvinnut turvautua suunniteltua vähemmän. Ostopalvelua on käytetty lääkinnällisen

kuntoutuksen, lymfaterapian ja veteraanikuntoutuksen ostoihin, psykologien (2) perhevapaan sijaisuuksiin, puheterapia-arviointeihin Suomussalmella ja Hyrynsalmella sekä vähäisesti kouluttajalääkäriostoon. Kaikki virkalääkäreiden vakanssit ovat täytettynä ja hoitotakuu toteutuu lääketieteellisillä poliklinikoilla. Hoitotakuu ylittyy erikoisairaanhoidossa (tavoite: 6kk) ikäihmisten kuulon kuntoutusohjauksessa (jono 9kk) ja Kajaanin perusterveydenhuollossa (tavoite: alle 3kk) toimintaterapiassa (jono 4kk) ja puheterapia-arvioinneissa (jono 4kk). Ratkaisua jonojen hallintaan työestetään yhdessä esihenkilöiden ja henkilöstön kesken. Jonot ovat lyhentyneet. Kehitysvammaosasto- ja poliklinikan palvelut ovat toimineet hyvin ja palvelut on pystytty järjestämään omana toimintana. Laitosostopalvelutarvetta on tulossa.

Palvelualueella toteutetaan monenlaisia kehityshankkeita ja toiminnan uudistumisen kokeiluja. Esimerkiksi koulufysioterapiatoimintaa on kokeiltu neljällä Kainuun koululla. Perusterveydenhuollon avovastaanottoa tekevät fysioterapeutit on koulutettu elokuussa 2023 fysioterapeuttien suoravastaanottotoimintamalliin. Moniammatillinen vastaanottomalli ja perusterveydenhuollon jonojen purkamisen on tosin ruuhkauttanut perusterveydenhuollon fysioterapiaa. Jonon purkuun on saatu hankerahoitusta ja jonon purku on käynnistynyt kahden fysioterapeutin toimesta. Hellä-hankkeen rahaa pyritään hyödyntämään mahdollisimman kattavasti, muun muassa työtuntien siirroilla. Traumapolille suunnitellaan fysioterapeutin työpanoksen lisäystä siirtämällä resursseja sinne muista erikoisairaanhoidon palveluista. Hoitotarvikejake-lussa on otettu käyttöön effector-ohjelmisto testiversio ja ohjelman käyttöönottoa työestetään. Kuntien terveyskeskusosastojen osalta on tulossa rakenneuudistus ja kuntoutuspalvelut ovat mukana suunnittelussa. Kotikuntoutustiimiä ollaan perustamassa Kuhmoon.

Lasten ja perheiden terveystalvet

Kouluterveydenhuollossa on kova työkuorma lasten oireilun työllistäessä aiempaa enemmän. Asetusten mukaisten tarkastusten toteuttamisessa on ollut haasteita. Terveystalvet on saatu vakituisiin tehtäviin ja sijaisuuksiin. ADHD-lasten tarkastuksia sekä migreenipotilaita on siirretty perustasolle erikoisairaanhoidosta ja lääkäreitä on koulutettu tähän osa-alueeseen. Positiivista on, että koulu- ja opiskeluterveydenhuollon lääkäreitä on saatu riittävästi virkatyönä ja kalliimmista ostopalveluista on pystytty luopumaan.

Neuvolatyössä tarkastukset on pystytty toteuttamaan asetusten mukaan. Terveystalvet ja hyvinvoinnin laitoksen uudet mitoitussuositukset terveystalvet/lapsi ja terveystalvet/raskaana oleva toteutuvat. Lastenneuvolalääkäreitä on riittävästi, mutta äitiystalvetin lääkäreistä on jonkin verran pulaa. Haasteita ratkotaan yhdessä yleislääketieteeseen erikoistuvien kanssa, jotka ovat halunneet suorittaa koulutusjaksonsa äitiystalvettoimintaan perehtyen. Äitiystalvetin sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa on Hellä-hankkeen alle 25-vuotiaille tarkoitetun maksuttoman ehkäisyn kokeilun aikana koulutettu seksuaalitalvettoja ja terveystalvettoja ehkäisyasioihin. Koulutusten myötä lääkäreiden työaikaa on vapautunut muuhun lääkärityöhön. Maksutonta ehkäisyä on tarkoitus jatkaa omana toimintana ensi vuonna.

Lastentalvetilla on erikoislääkäripulaa ja ostopalveluja etenkin päivystyksen järjestämiseksi on jouduttu käyttämään. Konsulttilääkäreiden päivystyskorvauksiin on käytetty enemmän kuin vuonna 2022, mutta kulujen toteuma jäi kuitenkin alle talousarvion. Henkilöstökulut ja työvoiman vuokraus on myös pysynyt talousarvion mukaisena. Lastenneurologialla on ollut erikoistuvan lääkärin työpanosta käytettävissä ja ostopalveluja ei ole tarvittu.

Joillekin lapsille on jouduttu aloittamaan erittäin kalliita lääkehoitoja (jopa 120 000 e/vuosi/lapsi). Hoitotarvikekuluihin ja lääkkeisiin on mennyt talousarviota enemmän. Suurimmat kulut tulevat diabeteksen hoidosta, jossa kustannuksia aiheuttavat muun muassa insuliinipumput. Asiakaspalvelujen ostot ovat sen sijaan olleet arveltua maltillisemmat.

Synnytyksen ja naistentalvetin -yksikön erikoislääkäreiden virat ovat toistaiseksi täynnä, mutta osa-aikaisten määrä on suuri. Tilanne on huonontunut alkusyksystä, kun yksi gynekologi on siirtynyt muualle. Kättilötilanne on ollut hyvä, mutta nyt alkusyksystä viisi kättilöä on lähtenyt opiskelemaan tai

virkevapaalle. Ulkokuntalaisia synnyttäjiä on edelleen edellistä vuotta enemmän. Synnytysten määrä näyttää suunnilleen samalta kuin vuonna 2022 ja ulkokuntalaisten osuus on 45 %. Jonotilanne naisten- taudeilla pahenee poliklinikalla, mutta leikkausjonot on saatu purettua ja edelleen tilanne sen suhteen paranee, kun gynekologit ovat aloittaneet leikkaustoiminnan lean-pilotin.

Mielenterveyspalvelut ja riippuvuuksien hoito

Lastenpsykiatria, nuorisopsykiatria, aikuispsykiatria ja riippuvuuksien hoito (päihdepalvelut) aloitti uutena palvelualueena hyvinvointialueen käynnistäessä toimintansa vuoden 2023 alussa.

Kehittämishankkeiden työryhmiin ja koulutuksiin osallistuminen on vaatinut paljon henkilöstöltä. Terapiat etulinjaan -hankkeen osalta vuoden ensimmäisellä neljänneksellä otettiin käyttöön terapianavigaattori, siihen kytkeytyvä ohjattu omahoito ja nettiterapia sekä aloitettiin etulinjan lyhytterapeuttikoulutus. Tavoitteena on parantaa etenkin varhaisvaiheen hoidon saatavuutta.

Hellä-hankkeessa on yhtenä osiona kehitetty yhteistyötä kolmannen sektorin ja muiden päihdetoimijoiden kanssa Kainuun alueella. Päihteitä käyttävien äitien hoitoketjun kehittämistyötä jatketaan hankkeena. Keväällä päätynyt Mukana elämässä -hanke työsti hoitoketjuja ja työohjeita itsetuhoisen potilaan hoidossa. Uutena hankkeena on alkanut mielenterveyskuntoutujien työelämään paluuta tukeva IPS-valmennus. Valmennukseen on ohjautunut hyvin asiakkaita, työnantajien suhtautuminen toimintaan on toistaiseksi ollut varautunutta.

Lastenpsykiatrian läheteiden määrä on ollut samaa tasoa kuin edellisenä vuonna. Viikko-osastona toimivan osaston kuormitus on ollut 100 %. Lastenpsykiatrialla ei ole virkasuhteista erikoislääkäreitä ylilääkärin irtisanouduttua vuoden 2022 lopulla. Erikoislääkäripalvelua on jouduttu hankkimaan ostopalveluna vajaan 100 % työajalla.

Nuorisopsykiatrian läheteiden määrä on ollut runsas. Osasto on joutunut toimimaan ylipaikoilla jopa 140–200 % kuormituksella kesän sulkuun saakka. Syksyllä kuormitus on ollut rauhallisempaa. Erikoislääkäritilanne on ollut viime vuotta parempi. Virassa toimivan ylilääkärin lisäksi maaliskuusta asti työssä on ollut erikoistuva lääkäri 60 % työajalla ja vuoden 2023 alusta asti on ollut saatavissa erikoislääkärin ostopalvelua yli 80 % työajan verran. Lisäksi virkasuhteinen osa-aikainen lääkäri on sijaistanut ylilääkäreitä osastolla yksittäisiä päiviä. Poliklinikalla lääkäriaikoja on ollut aikaisempaa paremmin saatavissa, mutta hoitohenkilöstön poissaolot ovat aiheuttaneet jonoa hoitosuhteiden aloitukseen.

Kestävän kasvun Kainuu –hankkeen puitteissa on käynnistynyt lasten ja nuorten mielenterveystyön sekä neuropsykiatrisen hoidon kehittäminen. Hellä -hankkeen puitteissa on valmistumassa selvitystyö lasten ja nuorten päihdepalvelujen kehittämisestä.

Aikuispsykiatrian osasto on toiminut 102 % kuormituksella. Ajoittain osastolla on ollut ylipaikkatilanteita kuormitushuippujen yhteydessä. Kajaanin mielenterveys- ja päihdeyksikössä tehdyt muutokset toimintamalliin ja työnjakoon ovat parantaneet hoitoon pääsyä ja lyhentäneet hoitojonoja. Tavoitteena on edelleen Terapiat etulinjaan -toimintamallilla ja hoitoja tiivistämällä välttää hoitojonojen syntyminen.

Aikuispsykiatrialla on työssä kolme virkasuhteista lääkäriä. Lisäksi erikoislääkäripalvelua avohoidon yksiköihin on hankittu reilun kahden lääkärin työpanoksen verran. Yli puolet tästä yksityiseltä palveluntuottajalta hankittavasta palvelusta on toteutunut etävastaanottona. Päihdelääkärin palvelua on hankittu noin 20 % työajalla ostopalveluna. Hankinnoista on puitesopimukset.

Palvelualueen toimintakulut 1.1.-30.9.2023 toteuman mukaan (25.10.2023) jäivät noin 1 M€ alle talousarvion, henkilöstökulut 400.000 € ja asiakaspalveluostot 800.000 € alle talousarvion. Viiveet laskutuksessa ja tuottojen kertymässä aiheuttavat epävarmuutta ennusteeseen.

Osastohoidon palvelut

Leikkaus- ja anestesiasairaanhoitajien rekrytointi on ollut haasteellista, sillä yksikössä tarvitaan pitkä perehdytys toimintaan. Leikkaustoiminnassa on ollut kesälomien mukainen supistettu toiminta. Jononpurkuleikkauksina on tehty tyrä- ja verisuonileikkauksia. Suurimmat jonot ovat tyrä- ja TEP-kirurgiassa.

Erikoissairaanhoidon osastohoidon kehittäminen on keskittynyt prosessien sujuvuuden varmistamiseen ja tehostamiseen. Vaihtuva henkilökunta on kuormittanut osastojen tilannetta. Hoitohenkilöstön sijaisuuksiin rekrytointi kotiin annettavaan palveluun erityisen haastavaa. Terveyskeskussairaaloihin jatko- hoitoon jonotettiin yhä useita päiviä.

Erikoissairaanhoidon erikoislääkärisaatavuuden ongelmat jatkuvat edelleen, mutta positiivisena signaalina uusia erikoislääkäreitäkin on saatu rekrytoitua. Lääkärivuokrakulut ovat jatkaneet kuitenkin suhteellista kasvuaan. Vaikka lääkäriytyvoimaa ei ole riittävästi, ovat tilat päivän kiireisimpinä tunteina ahtaat. Tavoitteena on tilojen käytön tehostaminen huonevarausjärjestelmää yksinkertaistamalla ja tehostamalla.

Terveyskeskussairaaloiden muutos kohti arviointi- ja kuntoutusyksiköjä on edennyt aluevaltuuston ja –hallituksen tekemien periaatepäätösten jälkeen toimeenpanovaiheeseen, jossa tehdään konkreettisten toimien suunnittelu ennen lopullista päätöstä. Muutos on sovittu käynnistettäväksi Kuhmosta ja tästä palvelumuutoksesta on tulossa kansalaiskuuleminen. Arviointi- ja kuntoutusyksikkö kuuluu ikäihmisten palveluihin ja on sosiaalihuoltolain alaista toimintaa, joten Kuhmon terveyskeskussairaalan koko henkilöstö lääkäriä lukuun ottamatta siirtyy ikäihmisten palveluihin 1.1.2024. Tämä henkilöstösiirto toteutetaan yhteistoimintaprosessin mukaan sisältäen henkilöstökuulemiset. Kuhmon paikkamäärä laskee 22:sta 20:een ja muutos etenee vaiheittainen siten, että aluksi rinnakkain toimivat 10-paikkainen terveyskeskussairaala ja 10-paikkainen arviointi- ja kuntoutusyksikkö. Muutosta suunnitellaan yhdessä henkilöstön kanssa. On perustettu erillisiä työryhmiä ja muutoksen ohjausryhmä, jossa ovat edustettuina terveyden- ja sairaanhoidon, ikäihmisten ja akuuttihoitojen palveluiden toimialueet.

Perusterveydenhuoltotasoinen akuutti sairaalahoito keskitetään Kajaaniin aluevaltuuston ja –hallituksen tekemien periaatepäätösten mukaisesti. Tämä mahdollistuu, kun Kajaanin hoivan henkilöstö siirtyy ikäihmisten palveluista terveyden ja sairaanhoidon palveluihin 1.1.2024 ja saadaan avattua kaksi 10-paikkaista lisäsiipeä yle-osastolle D7. Keskussairaalassa yksi siipi vapautui vaativan kuntoutuksen osastolta C6, kun toiminta toteutettiin pienempänä kuin alun perin suunniteltiin. Yksi siipi on ollut avoimena, koska ei ole saatu lisähenkilöstöä toiminnan laajentamiseksi yleislääketieteen osastolla. Muutos toteutetaan vaiheittain ja aluksi hoiva toimii vielä yhdessä siivessä 10-paikkaisena. Myös tätä muutosta suunnitellaan ja viedään eteenpäin yhdessä henkilöstön kanssa. Muutosta ohjaa yhteinen ohjausryhmä Kuhmon muutoksen kanssa ja henkilöstösiirrot toteutetaan yhteistoimintaprosessin mukaan.

Lääkärityön suhteen Kuhmossa, Suomussalmella ja Sotkamossa on ollut hyvä osastolääkärityön jatkuvuus. Kajaanissa lääkäriä sen sijaan haittaa jatkuvuuden puute, joka myös kuormittaa osaston muuta henkilöstöä. Osastolääkäreiden saatavuuden turvaaminen Kajaanissa on keskeinen tavoite, kun hoivaosaston muuttoa suunnitellaan keskussairaalan yhteyteen akuuttihoitoa sisältäväksi yksiköksi. Suomussalmen vuodeosastorakennuksen heikko kunto ja huono sisäilma on herättänyt huolta henkilöstössä. Paltamon vastaanoton suhteen on myös vastaavaa huolta ollut osaa kiinteistöä koskien.

Vastaanotto- ja poliklinikkapalvelut

Poliklinikkapalvelut

Hoitotakuun suhteen suurin haaste on kirurgialla, sekä poliklinikkalähete- että leikkausjonoissa. Hoitojonojen venymistä on myös vatsataudeilla, sisätaudeilla sekä keuhkosairauksilla. Syöpätautien poliklinikan, päiväsairaalan ja hematologian poliklinikan hoitajahenkilöresurssia vahvistettiin.

Sisätaudeilla on jouduttu turvautumaan ostopalveluihin etenkin kardiologiassa, endokrinologiassa ja hematologiassa. Neurologitilanne on hyvä ja samoin syöpätautien erikoislääkäreitä saatiin taloon niin, että kaikki vakanssit ovat täynnä. Korva-, nenä- ja kurkkutautien sekä ihotautilääkäreiden lääkäritilanne on ollut hyvä. Audionomiresurssi on sen sijaan edelleen vajaa, joten kuulokojejonoja on jouduttu purkamaan jononpuruihin omien audionomien toimesta. Silmätaudeilla ei edelleenkään ole yhtään virkalääkäreitä. Myös keuhkolääkäreistä on edelleen pulaa ja jonopurkua on jouduttu tekemään. Keuhkolääkäripalveluita on täydennetty etälääkäripalvelun avulla ainakin loppuvuoden ajaksi.

Vastaanottopalvelut

Terveyskeskusvastaanottojen tavoitteena on palvelujen yhdenvertaisuus, mikä ei vielä täysimääräisesti toteudu. Tilanne on mennyt kuitenkin parempaan suuntaan kokonaisuutena. Kesäkuun alkuun mennessä hoitotakuun ylittävät jonot saatiin purettua Kajaanissa ja Kuhmossa, mutta jonopurkua on tarvittu uudelleen Kajaanissa kesän jälkeen. Hoitotakuu kiristyi syyskuun alusta alkaen kolmesta kuukaudesta 14 vuorokauteen.

Myönteisestä kehityskulusta huolimatta henkilöstökulut ovat alittuneet, kun taas lääkäriytyövoiman vuokraus on reilusti ylittynyt rasittaen yksikön taloutta. Vuoden 2022 alkuvuoteen verrattuna lääkäriytyövoiman vuokratulujen nousu on kuitenkin maltillinen suhteessa siihen, että vuokralääkäreitä on ollut nyt enemmän kuin alkuvuonna 2022. Koko vuoden arvio vuokralääkärien määrästä ei oleellisesti poikkea vuoden 2022 määrästä, mutta viime vuonna vuokralääkäreiden käyttö painottui enemmän loppuvuoteen. Kokonaislääkärimäärä oli täytettyjen vakanssien prosenttiosuutena ilmaistuna vuonna 2022 71,5 % kun se vuonna 2023 tämänhetkisen arvion mukaan on 79,6 %.

Lääkäriresurssin vakiinnuttamisen kannalta tärkeä lääkäreiden koulutusoikeuksia koskeva sopimus solmittiin Oulun yliopiston kanssa määräaikaisena vuoden 2024 loppuun asti. Koulutuspaikkoina toimivat Kajaanin, Kuhmon, Paltamon, Sotkamon ja Suomussalmen terveysasemat.

Kotisairaanhoidon asiakkaille tuotettavan lääkäriytyön osaulkoistus on suunniteltu etenevän tarjouskierroksen kautta siten, että palvelun käynnistyisi alkuvuoden 2024 aikana. Osaulkoistuksen tavoitteena on vapauttaa terveysasemien lääkäriytyötä muiden kuin kotihoidon asiakkaiden hoitamiseen ja toisaalta lisätä kotihoidon asiakkaiden hoitamisen laatua muun muassa ajantasaisten hoitosuunnitelmien ja geriatripainotteisen hoito-otteen kautta.

Suun terveydenhuollon palveluyksikkö

Suun terveydenhuollossa henkilöstövahvuus on jatkunut hyvänä. Yksi hammaslääkärin vakanssi on vapaana ja haku tähän on käynnissä. Hammashoitajien tammikuussa 2024 alkavaan oppisopimuskoulutukseen saimme syyskuussa runsaasti hakijoita: viittä aloituspaikkaa kohden hakijoita oli 33. Ostopalvelutoimintaa tarvitaan kuitenkin edelleen patoutuneen kysynnän vastaamiseen sekä tiettyjen erikoishammaslääkäripalveluiden turvaamiseen. Jonossa oli potilaita noin 2000, joista noin 900 ylitti syyskuussa 4kk hoitotakuun rajan. Kuhmossa jono saatiin purettua ja jono kohdistuu tällä hetkellä pääasiassa Kajaaniin. Sotkamossa ja Paltamossa on vielä pienet jonot, niiden suunta on kuitenkin laskeva. Ulkoista jonopurkua ei ole käytetty vuoden kolmella ensimmäisellä kvartaalilla. Jonoja on purettu omalla

henkilöstöllä ahkerasti ja vuodelle 2023 varatut jononpurkumäärärahat ovatkin lähes tulkoon käytetty vuoden kolmen ensimmäisen kvartaalin aikana.

Aiemmin kesällä aloitettu lohkeamapalvelusetelitoiminta käynnistyi hyvin ja malli on osoittautunut varsin toimivaksi. Yhteistyö yksityisten palveluntuottajien kanssa toimii hyvin. Lohkeamapalvelusetelin rinnalla palvelee jo pidempään käytössä ollut kokonaishoidon palveluseteli. Lohkeamapalvelusetelitoimintaa pyritään jatkamaan pilotoinnin jälkeen.

4.2 Terveiden- ja sairaanhoidon palvelut toimialueen käyttötalousosa palvelualueittain

Terveiden ja sairaanhoidon palvelut

Tilinumero		TA Muutosten jälkeen 2023	TA muut.jälk. 1-09.2023	Tot.(kkvv) 1-09.2023	1-09.2023/ TA2023 muut jälk.%	TA muut. jälk. - Tot. 2023
		EUR	EUR	EUR		EUR
[+] TIL150TU	MYYNITUOTOT	8 936 313	6 702 235	4 090 691	45,8	4 845 622
[+] TIL151TU	MAKSUTUOTOT	11 752 341	8 814 256	6 693 893	57,0	5 058 448
[+] TIL152TU	TUET JA AVUSTUKSET			10 634	0,0	-10 634
[+] TIL153TU	MUUT TOIMINTATUOTOT	335 718	251 789	110 308	32,9	225 410
[-] TIL130TU	TOIMINTATUOTOT	21 024 372	15 768 279	10 905 527	51,9	10 118 845
[+] TIL156TU	HENKILÖSTÖKULUT	-98 800 502	-74 100 377	-69 365 287	70,2	-29 435 215
[+] TIL157TU	PALVELUJEN OSTOT	-53 015 992	-39 761 994	-39 600 078	74,7	-13 415 914
[+] TIL158TU	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-18 242 369	-13 681 776	-15 634 166	85,7	-2 608 203
[+] TIL159TU	AVUSTUKSET	-500	-375	-1 510	301,9	1 010
[+] TIL160TU	MUUT TOIMINTAKULUT	-5 200 038	-3 900 028	-4 158 785	80,0	-1 041 252
[-] TIL133TU	TOIMINTAKULUT	-175 259 401	-131 444 551	-128 759 825	73,5	-46 499 576
[-] TIL17TU	TOIMINTAKATE	-154 235 029	-115 676 272	-117 854 299	76,4	-36 380 730
[+] TIL113TU	VALTIONOSUDET	139 973 919	104 980 439	111 866 105	79,9	28 107 814
[+] TIL114TU	RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-560	-420	-101 028	18 040,8	100 468
[-] TIL18TU	VUOSIKATE	-14 261 670	-10 696 252	-6 089 222	42,7	-8 172 448
[+] TIL16TU	POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 756 392	-2 067 294	-2 080 807	75,5	-675 585
[-] TIL19TU	TILIKAUDEN TULOS	-17 018 062	-12 763 546	-8 170 029	48,0	-8 848 033
[-] TIL10TU	TULOSLASKELMA	-17 018 062	-12 763 546	-8 170 029	48,0	-8 848 033
[-] TIL11TU	KUNNAN TULOSLASKELMA-Tilisummat,ulkoinen	-17 018 062	-12 763 546	-8 170 029	48,0	-8 848 033

Terveysten ja sairaanhoidon yhteiset

Tilinumero		TA Muutosten jälkeen 2023	TA muut.jälk. 1-09.2023	Tot.(kkvv) 1-09.2023	1-09.2023/TA2023 muut jälk.%	TA muut. jälk. - Tot. 2023
		EUR	EUR	EUR		EUR
[+] TIL153TU	MUUT TOIMINTATUOTOT			3 406	0,0	-3 406
[-] TIL130TU	TOIMINTATUOTOT			3 406	0,0	-3 406
[+] TIL156TU	HENKILÖSTÖKULUT	-11 095 176	-8 321 382	-7 734 803	69,7	-3 360 373
[+] TIL157TU	PALVELUJEN OSTOT	-3 516 920	-2 637 690	-2 418 956	68,8	-1 097 964
[+] TIL158TU	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-190 100	-142 575	-119 608	62,9	-70 492
[+] TIL160TU	MUUT TOIMINTAKULUT	-32 800	-24 600	-22 171	67,6	-10 629
[-] TIL133TU	TOIMINTAKULUT	-14 834 996	-11 126 247	-10 295 537	69,4	-4 539 459
[-] TIL17TU	TOIMINTAKATE	-14 834 996	-11 126 247	-10 292 131	69,4	-4 542 864
[+] TIL113TU	VALTIONOSUUDET	13 051 680	9 788 760	10 430 805	79,9	2 620 875
[+] TIL114TU	RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-100	-75	-131	130,9	31
[-] TIL18TU	VUOSIKATE	-1 783 416	-1 337 562	138 542	-7,8	-1 921 958
[+] TIL16TU	POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 325	-994	-994	75,0	-331
[-] TIL19TU	TILIKAUDEN TULOS	-1 784 741	-1 338 556	137 548	-7,7	-1 922 289
[-] TIL10TU	TUOSLASKELMA	-1 784 741	-1 338 556	137 548	-7,7	-1 922 289
[-] TIL11TU	KUNNAN TUOSLASKELMA-Tilisummat,ulkoinen	-1 784 741	-1 338 556	137 548	-7,7	-1 922 289

Diagnostiset ja hoidolliset tukipalvelut

Tilinumero		TA Muutosten jälkeen 2023	TA muut.jälk. 1-09.2023	Tot.(kkvv) 1-09.2023	1-09.2023/TA2023 muut jälk.%	TA muut. jälk. - Tot. 2023
		EUR	EUR	EUR		EUR
[+] TIL150TU	MYYNITTUOTOT	321 410	241 058	249 920	77,8	71 490
[+] TIL153TU	MUUT TOIMINTATUOTOT	10 000	7 500	51 348	513,5	-41 348
[-] TIL130TU	TOIMINTATUOTOT	331 410	248 558	301 267	90,9	30 143
[+] TIL156TU	HENKILÖSTÖKULUT	-9 930 695	-7 448 022	-7 399 161	74,5	-2 531 535
[+] TIL157TU	PALVELUJEN OSTOT	-2 279 126	-1 709 345	-1 677 852	73,6	-601 274
[+] TIL158TU	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 514 567	-1 135 925	-988 468	65,3	-526 099
[+] TIL160TU	MUUT TOIMINTAKULUT	-537 483	-403 112	-199 801	37,2	-337 682
[-] TIL133TU	TOIMINTAKULUT	-14 261 871	-10 696 403	-10 265 281	72,0	-3 996 589
[-] TIL17TU	TOIMINTAKATE	-13 930 461	-10 447 846	-9 964 014	71,5	-3 966 447
[+] TIL113TU	VALTIONOSUUDET	14 156 719	10 617 539	11 313 944	79,9	2 842 775
[+] TIL114TU	RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-60	-45	-90 759	151 265,4	90 699
[-] TIL18TU	VUOSIKATE	226 198	169 649	1 259 170	556,7	-1 032 972
[+] TIL16TU	POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 117 781	-838 336	-881 620	78,9	-236 161
[-] TIL19TU	TILIKAUDEN TULOS	-891 583	-668 687	377 551	-42,3	-1 269 134
[-] TIL10TU	TUOSLASKELMA	-891 583	-668 687	377 551	-42,3	-1 269 134
[-] TIL11TU	KUNNAN TUOSLASKELMA-Tilisummat,ulkoinen	-891 583	-668 687	377 551	-42,3	-1 269 134

Kuntoutuspalvelut

Tilinumero		TA Muutosten jälkeen 2023	TA muut.jälk. 1-09.2023	Tot.(kkvv) 1-09.2023	1-09.2023/TA2023 muut jälk.%	TA muut. jälk. - Tot. 2023
		EUR	EUR	EUR		EUR
[+] TIL50TU	MYYNITUOTOT	200 600	150 450	131 507	65,6	69 093
[+] TIL51TU	MAKSUTUOTOT	241 700	181 275	97 952	40,5	143 748
[+] TIL53TU	MUUT TOIMINTATUOTOT	300	225	744	248,0	-444
[-] TIL30TU	TOIMINTATUOTOT	442 600	331 950	230 203	52,0	212 397
[+] TIL56TU	HENKILÖSTÖKULUT	-7 192 193	-5 394 145	-5 140 347	71,5	-2 051 846
[+] TIL57TU	PALVELUJEN OSTOT	-1 114 770	-836 078	-729 844	65,5	-384 926
[+] TIL58TU	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-4 876 940	-3 657 705	-3 722 352	76,3	-1 154 589
[+] TIL60TU	MUUT TOIMINTAKULUT	-587 444	-440 583	-429 500	73,1	-157 944
[-] TIL33TU	TOIMINTAKULUT	-13 771 347	-10 328 511	-10 022 042	72,8	-3 749 305
[-] TIL7TU	TOIMINTAKATE	-13 328 747	-9 996 561	-9 791 839	73,5	-3 536 908
[+] TIL13TU	VALTIONOSUUEDET	12 030 302	9 022 727	9 614 527	79,9	2 415 775
[+] TIL14TU	RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	0		-314	0,0	314
[-] TIL8TU	VUOSIKATE	-1 298 445	-973 834	-177 626	13,7	-1 120 819
[+] TIL6TU	POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-66 809	-50 107	-33 818	50,6	-32 991
[-] TIL9TU	TILIKAUDEN TULOS	-1 365 255	-1 023 941	-211 444	15,5	-1 153 811
[-] TIL10TU	TULOSLASKELMA	-1 365 255	-1 023 941	-211 444	15,5	-1 153 811
[-] TILIIITU	KUNNAN TULOSLASKELMA-Tilisummat,ulkoinen	-1 365 255	-1 023 941	-211 444	15,5	-1 153 811

Lasten ja perheiden terveystilipalvelut

Tilinumero		TA Muutosten jälkeen 2023	TA muut.jälk. 1-09.2023	Tot.(kkvv) 1-09.2023	1-09.2023/TA2023 muut jälk.%	TA muut. jälk. - Tot. 2023
		EUR	EUR	EUR		EUR
[+] TIL50TU	MYYNITUOTOT	2 152 170	1 614 128	1 632 059	75,8	520 111
[+] TIL51TU	MAKSUTUOTOT	369 600	277 200	373 071	100,9	-3 471
[+] TIL53TU	MUUT TOIMINTATUOTOT	12 000	9 000	11 613	96,8	387
[-] TIL30TU	TOIMINTATUOTOT	2 533 770	1 900 328	2 016 743	79,6	517 027
[+] TIL56TU	HENKILÖSTÖKULUT	-11 948 769	-8 961 577	-9 203 860	77,0	-2 744 909
[+] TIL57TU	PALVELUJEN OSTOT	-5 184 330	-3 888 248	-3 866 477	74,6	-1 317 853
[+] TIL58TU	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-854 170	-640 628	-854 385	100,0	215
[+] TIL60TU	MUUT TOIMINTAKULUT	-612 730	-459 548	-470 928	76,9	-141 802
[-] TIL33TU	TOIMINTAKULUT	-18 599 999	-13 949 999	-14 395 650	77,4	-4 204 349
[-] TIL7TU	TOIMINTAKATE	-16 066 229	-12 049 672	-12 378 907	77,0	-3 687 322
[+] TIL13TU	VALTIONOSUUEDET	13 897 927	10 423 445	11 107 119	79,9	2 790 808
[+] TIL14TU	RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT			-1 251	0,0	1 251
[-] TIL8TU	VUOSIKATE	-2 168 302	-1 626 227	-1 273 039	58,7	-895 263
[+] TIL6TU	POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-143 104	-107 328	-102 217	71,4	-40 887
[-] TIL9TU	TILIKAUDEN TULOS	-2 311 406	-1 733 554	-1 375 255	59,5	-936 150
[-] TIL10TU	TULOSLASKELMA	-2 311 406	-1 733 554	-1 375 255	59,5	-936 150
[-] TILIIITU	KUNNAN TULOSLASKELMA-Tilisummat,ulkoinen	-2 311 406	-1 733 554	-1 375 255	59,5	-936 150

Mielenterveys- ja riippuvuuskien hoito

Tilinumero		TA Muutosten jälkeen 2023	TA muut.jälk. 1-09.2023	Tot.(kkvv) 1-09.2023	1-09.2023/TA2023 muut jälk.%	TA muut. jälk. - Tot. 2023
		EUR	EUR	EUR		EUR
[+] TIL150TU	MYYN TITUOTOT	666 160	499 620	199 154	29,9	467 006
[+] TIL151TU	MAKSUTUOTOT	2 225 850	1 669 388	998 861	44,9	1 226 989
[+] TIL153TU	MUUT TOIMINTATUOTOT	274 218	205 664	24 381	8,9	249 837
[-] TIL130TU	TOIMINTATUOTOT	3 166 228	2 374 671	1 222 396	38,6	1 943 832
[+] TIL156TU	HENKILÖSTÖKULUT	-12 946 262	-9 709 696	-9 307 569	71,9	-3 638 693
[+] TIL157TU	PALVELUJEN OSTOT	-8 845 800	-6 634 350	-5 953 377	67,3	-2 892 423
[+] TIL158TU	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-468 970	-351 728	-375 290	80,0	-93 680
[+] TIL159TU	AVUSTUKSET	-500	-375	-16	3,1	-484
[+] TIL160TU	MUUT TOIMINTAKULUT	-1 050 286	-787 715	-773 096	73,6	-277 190
[-] TIL133TU	TOIMINTAKULUT	-23 311 818	-17 483 864	-16 409 347	70,4	-6 902 471
[-] TIL17TU	TOIMINTAKATE	-20 145 590	-15 109 193	-15 186 950	75,4	-4 958 639
[+] TIL13TU	VALTIONOSUUEDET	18 511 596	13 883 697	14 794 329	79,9	3 717 267
[+] TIL14TU	RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-260	-195	-713	274,3	453
[-] TIL18TU	VUOSIKATE	-1 634 254	-1 225 691	-393 335	24,1	-1 240 919
[+] TIL16TU	POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-81 021	-60 766	-60 796	75,0	-20 225
[-] TIL19TU	TILIKAUDEN TULOS	-1 715 275	-1 286 456	-454 131	26,5	-1 261 144
[-] TIL10TU	TULOSLASKELMA	-1 715 275	-1 286 456	-454 131	26,5	-1 261 144
[-] TIL11TU	KUNNAN TULOSLASKELMA-Tilisummat,ulkoinen	-1 715 275	-1 286 456	-454 131	26,5	-1 261 144

Osastohoidon palvelut

Tilinumero		TA Muutosten jälkeen 2023	TA muut.jälk. 1-09.2023	Tot.(kkvv) 1-09.2023	1-09.2023/TA2023 muut jälk.%	TA muut. jälk. - Tot. 2023
		EUR	EUR	EUR		EUR
[+] TIL150TU	MYYN TITUOTOT	2 620 980	1 965 735	784 479	29,9	1 836 501
[+] TIL151TU	MAKSUTUOTOT	3 686 900	2 765 175	1 790 708	48,6	1 896 192
[+] TIL153TU	MUUT TOIMINTATUOTOT	27 200	20 400	13 248	48,7	13 952
[-] TIL130TU	TOIMINTATUOTOT	6 335 080	4 751 310	2 588 435	40,9	3 746 645
[+] TIL156TU	HENKILÖSTÖKULUT	-20 428 794	-15 321 595	-14 380 560	70,4	-6 048 234
[+] TIL157TU	PALVELUJEN OSTOT	-16 598 535	-12 448 901	-11 695 735	70,5	-4 902 800
[+] TIL158TU	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-4 759 210	-3 569 408	-3 274 216	68,8	-1 484 994
[+] TIL159TU	AVUSTUKSET			-1 494	0,0	1 494
[+] TIL160TU	MUUT TOIMINTAKULUT	-942 910	-707 183	-750 935	79,6	-191 975
[-] TIL133TU	TOIMINTAKULUT	-42 729 449	-32 047 087	-30 102 940	70,5	-12 626 508
[-] TIL17TU	TOIMINTAKATE	-36 394 369	-27 295 777	-27 514 506	75,6	-8 879 863
[+] TIL13TU	VALTIONOSUUEDET	31 202 694	23 402 021	24 936 959	79,9	6 265 735
[+] TIL14TU	RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT			-5 893	0,0	5 893
[-] TIL18TU	VUOSIKATE	-5 191 675	-3 893 756	-2 583 440	49,8	-2 608 235
[+] TIL16TU	POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-661 671	-496 253	-509 769	77,0	-151 902
[-] TIL19TU	TILIKAUDEN TULOS	-5 853 346	-4 390 009	-3 093 209	52,8	-2 760 137
[-] TIL10TU	TULOSLASKELMA	-5 853 346	-4 390 009	-3 093 209	52,8	-2 760 137
[-] TIL11TU	KUNNAN TULOSLASKELMA-Tilisummat,ulkoinen	-5 853 346	-4 390 009	-3 093 209	52,8	-2 760 137

Vastaanotto- ja poliklinikkapalvelut

Tilinumero		TA Muutosten jälkeän 2023	TA muut.jälk. 1-09.2023	Tot.(kkvv) 1-09.2023	1-09.2023/TA2023 muut jälk.%	TA muut. jälk. - Tot. 2023
		EUR	EUR	EUR		EUR
[+] TIL150TU	MYYNTITUOTOT	2 974 993	2 231 245	1 093 573	36,8	1 881 420
[+] TIL151TU	MAKSUTUOTOT	5 228 291	3 921 218	3 433 301	65,7	1 794 990
[+] TIL152TU	TUET JA AVUSTUKSET			10 634	0,0	-10 634
[+] TIL153TU	MUUT TOIMINTATUOTOT	12 000	9 000	5 568	46,4	6 432
[-] TIL130TU	TOIMINTATUOTOT	8 215 284	6 161 463	4 543 077	55,3	3 672 207
[+] TIL156TU	HENKILÖSTÖKULUT	-25 258 613	-18 943 959	-16 198 986	64,1	-9 059 626
[+] TIL157TU	PALVELUJEN OSTOT	-15 476 511	-11 607 383	-13 257 838	85,7	-2 218 673
[+] TIL158TU	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-5 578 412	-4 183 809	-6 299 847	112,9	721 435
[+] TIL160TU	MUUT TOIMINTAKULUT	-1 436 385	-1 077 289	-1 512 355	105,3	75 970
[-] TIL133TU	TOIMINTAKULUT	-47 749 921	-35 812 440	-37 269 027	78,1	-10 480 893
[-] TIL17TU	TOIMINTAKATE	-39 534 637	-29 650 977	-32 725 951	82,8	-6 808 686
[+] TIL113TU	VALTIONOSUUDET	37 123 001	27 842 251	29 668 424	79,9	7 454 577
[+] TIL114TU	RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-140	-105	-1 968	1 405,7	1 828
[-] TIL18TU	VUOSIKATE	-2 411 776	-1 808 832	-3 059 495	126,9	647 719
[+] TIL16TU	POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-684 681	-513 511	-491 593	71,8	-193 088
[-] TIL19TU	TILIKAUDEN TULOS	-3 096 457	-2 322 342	-3 551 088	114,7	454 631
[-] TIL10TU	TULOSLASKELMA	-3 096 457	-2 322 342	-3 551 088	114,7	454 631
[-] TIL11TU	KUNNAN TULOSLASKELMA-Tilisummat,ulkoinen	-3 096 457	-2 322 342	-3 551 088	114,7	454 631

4.1 Toimialueen tulevan kehityksen arviointi

On tärkeää muistaa, että suurimpien uudistusten ja strategisten muutosten vaikutukset toimintakulttuuriin ja talouteen tulevat vasta vuosien aikaviiveellä. Nopeampi onnistumisen mittari on esimerkiksi lakisääteisten tehtävien täyttämiseksi tarvittavan henkilöstön lukumäärän kasvu. Samanaikainen voimistuva talouden leikkaamisen tarve ja lakisääteisten tavoitteiden kiristyminen esimerkiksi perusterveydenhuollon hoitotakuun lyhenemisen myötä vievät toimialueen kuitenkin yhä haastavampaan kokonaistilanteeseen tulevaisuudessa. On selvää, että tulevat väestörakenteeseen liittyvät rakenteelliset ja väistämättömät uudistukset on kyettävä käynnistämään välittömästi. Sen sijaan lyhytjänteisten leikkaavien ratkaisujen estäminen edellyttää kylmäpäisyyttä vaikeinakin aikoina.

5 Akuutinhoidon ja pelastuksen palvelut

5.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Akuutinhoidon ja pelastuksen palveluiden toimialue on uusi toimialue, joka aloitti toimintansa samanaikaisesti hyvinvointialueen kanssa. Ensimmäisen yhdeksän kuukauden aikana pääpaino on ollut huolehtia operatiivisen toiminnan ylläpidosta sekä akuutinhoidon että pelastuksen palveluissa. Toimialueen tasolla akuutinhoidon ja pelastuspalveluiden eri toimintakulttuurien yhteensovittaminen tulee viemään aikaa vähintään vuoden 2023 loppuun saakka ja osassa prosesseista kehitystyö jatkuu tätäkin pidempään ennen kuin tavoiteltava toiminnan tehokkuus tullaan saavuttamaan. Hyvinvointialueen tasolla toimialue on sitoutunut viemään järjestämissuunnitelman eri aaltojen hankkeita eteenpäin ja näiden osalta on edetty aikataulussa.

Toimialueen talous on toteutunut pitkälti talousarvion mukaisena. Toimintatuottojen kehitys on ollut kuitenkin oletettua heikompaa. Osaltaan tilannetta selittää esim. ensihoidon KELA-tuottojen viiveet tilioinnissa, mutta sen lisäksi operatiivisten tunnuslukujen valossa hieman matalampi käyttöaste on myös vaikuttamassa erityisesti maksutuottojen määrään. Toimintatuottojen pienempää kertymää on kompensoinut henkilöstökulujen merkittävä alittuminen talousarvioissa. Tähän on ollut syynä rekrytoinnin haasteet, joten tilannetta ei voi pitää optimaalisena. Eräänlaisena haasteena on ollut myös arvioida uusimman palveluyksikön eli Akuutti kotisairaala ja tilannekeskus palveluyksikön kustannuksia ja niiden toteumaa suunniteltaessa vuoden 2024 talousarviota, koska aikaisempaa referenssiä ei ole ollut käytössä. Koko toimialueen osalta tunnistetaan edelleen puute tiedolla johtamisen työkaluissa. Etenkin suurimman kävijämäärän omaava päivystysalue on vaikeassa asemassa, kun luotettavien toimintalukujen saannissa on puutteita.

Akuutinhoidon palvelualue

Akuutti kotisairaala ja tilannekeskus

Akuutin kotisairaalan toiminta on siirtynyt alku vuoden aikana joustavasti ilman toimintakatkoksia akuutinhoidon palvelualueelle. Kotisairaaloiminta vastaa Kajaanin alueella lähimpänä tulevaisuuden tavoitteita ollen kuormitukseltaan ja toimintakirjoltaan halutun kaltaista. Suomussalmella kotisairaalan kuormituksessa on suuria vaihteluja ja Kuhmossa toiminta vasta aloitetaan uuden palveluyksikön alla 13.11.23. Tilannekeskuksen aloituksen jälkeen kotisairaala on pystytty hyödyntämään aikaisempaa enemmän kotona ja hoitolaitoksissa tehtävissä hoidon tarpeen arvioinneissa, jotka ovat tulevaisuudessa tärkeässä roolissa päivystysalueen kuormituksen hallinnan kannalta. Loppuvuoden aikana kotisairaala ottaa käyttöön vieritestaustlaitteet, jotka antavat lisämahdollisuuksia hoidon tarpeen arvion toteuttamiseen. Loppuvuoden aikana saadaan kolmas kotisairaalan auto Kajaaniin, jolla saadaan resurssia entisestään parannettua.

Tilannekeskuksen toiminta aloitettiin 11.9.23. Tilannekeskus hoitaa aikaisemmin päivystysalueen toimintana olleen 116117-päivystysapu puhelinpalvelun varusmiespuheluineen. Uutena toiminta Kainuussa on aloitettu ensihoidon kiireettömien D-tehtävien puhelinkäsittely. Tällä toiminnalla pyritään vähentämään ensihoidon kuormitusta ja ohjaamaan ensihoidon käyttöä tarkoituksenmukaisemmin. Aikaisemmin tehdyissä tutkimuksissa ja kertyneiden havaintojen perusteella kiireettömien D-tehtävien puhelinkäsittely on sekä turvallista että kustannustehokasta. Ensimmäisen toimintakuukauden aikana lähes puolet D-tehtävistä pystyttiin hoitamaan muilla keinoin kuin ensihoidon yksikön käytöllä.

Ensihoito

Ensihoidon 1.1.2023 muuttunut työaika on aiheuttanut vuositasolla n. 16 000 työtunnin vajeen aikaisempiin vuosiin verrattuna. Tämä on vaikuttanut ensihoidon päivittäistoiminnan valmiuteen siten, että käytössä olevien ensihoitoyksiköiden määrä on aikaisempaa pienempi. Yksikkömäärän laskusta johtuen ensihoitoyksiköiden kuormitusastetta ja tehtävämääriä on seurattu aktiivisesti ja kenttäjohtajan toimesta kuormituksia on pyritty tasaamaan ja ambulanssityhjiöitä minimoimaan yksiköitä liikuttelemalla tarpeen mukaan.

Ensihoidon yhteistoimintaneuvottelut ovat käynnistyneet aluehallituksen 27.3.2023 §96 päätökseen pohjautuen. Yhteistoimintaneuvotteluiden ensimmäinen kokous pidettiin 5.5.2023 ja neuvottelut jatkuvat edelleen. Ensihoidon henkilöstölle on järjestetty henkilöstöinfoja joulukuusta 2022 alkaen, noin kerran kuukaudessa muutosvaiheen vuoksi. Henkilöstöinfojen tarkoituksena on ajantasaisen tiedon välittäminen henkilöstölle, sekä lisätä viestinnän avoimuutta ja vuorovaikutusta henkilöstön ja hyvinvointialueen johdon välillä.

Ensihoidon kilpailutus on edennyt kesän aikana neuvottelumenettelyllä. Kilpailutuksen kautta lopulliset tarjoukset saadaan 10/23 aikana, joiden jälkeen kilpailutuksen tulos siirtyy poliittiseen käsittelyyn. Kilpailutuksen toteuttaminen on yksi toimialueen järjestämissuunnitelman ensimmäisen aallon kärkihankkeita.

Ensihoidon operatiivinen toiminta on ollut alkuvuoden aikaisempien vuosien kaltaista. Odotusarvona on tehtävämäärien merkittävä väheneminen tilannekeskuksen D-tehtävien puhelinkäsittelyn myötä. Tämä tulee huomioida tulevaisuuden ensihoidon palveluverkkoa suunniteltaessa.

Päivystyspalvelut

Päivystysalueen käyntimäärät ovat olleet edelleen korkealla tasolla ja vertaisarviointiin pohjautuvien tilastojen perusteella päivystysalueen käyttö Kainuussa on väestömäärään suhteutettuna merkittävästi korkeampi kuin muilla alueilla. Päivystysalueen lääkäri työvoiman rekrytoinnissa on ollut haasteita ja kuormitus päivystysalueella työskentelevillä lääkäreillä on suuri. Hoitohenkilökunnan osalta resurssi on ollut riittävä ja äkillisiä henkilöstövajeita on hoidettu akuutti palvelualueen sisäisillä henkilöstönsiirroilla. Päivystysalueen seuranta on käytetty edelleen viidellä potilaspaikalla. Syksyn 2023 aikana seurannan profiilia muutetaan, jolla pyritään saamaan kuormitusaste paremmaksi seurannan tilakapasiteettiin verrattuna. Seuranta on edelleen toiminut korona-potilaiden kohortointipaikkana ja tässä toiminnassa kesä on ollut rauhallista, mutta syksyn aikana korona-potilaiden määrä on jälleen kasvanut.

Teho- ja valvonta

Teho-valvontaosaston toiminnassa on edelleen näkynyt suuri kuormituksen vaihtelu. Operatiivisten tunnuslukujen valossa kuormitus on ollut edellisvuotta vähäisempi. Ilmeistä syytä kuormituksen laskuun ei ole tiedossa. Hoitohenkilöstön huddlaus-toiminnalla on tuettu rauhallisina jaksoina sairaalan muita toimintayksiköitä. Osastolla on fyysisiä potilaspaikkoja 15, mutta jo vuonna 2022 tehdyn päätöksen mukaisesti teho-valvontaosaston hoitajamitoitukseen perustuva todellinen enimmäiskapasiteetti on 12 potilaspaikkaa. Tällä perusteella kaksi valvontapaikkaa on poistettu kevyin muutoksin pois potilaskäytöstä. Teho-valvontaosaston ylläkäarin tehtäviin ei ole pystytty osoittamaan vakituista tekijää ja tehtävät on hoidettu oman toimen ohella sijaisuuksia hyödyntämällä. Teho-valvontaosastolta siirtyi kolme työntekijää vakansseineen tilannekeskukseen. Tämä muutos on näkynyt haasteina työvuorosuunnittelussa ja tulevaisuudessa on arvioitava aktiivisesti kuormituksen suhdetta henkilöstömäärään ja osaston paikkamäärään.

Pelastuspalvelut

Pelastuspalveluissa on tapahtunut henkilöstömuutoksia. Uutena pelastusjohtana on aloittanut 4.9.23

Juha Saario. Entinen pelastusjohtaja Anssi Parviainen on siirtynyt hyvinvointialueelle projektipäälliköksi vastaten mm. Kajaanin uuden paloaseman rakennushankkeen etenemisestä. Pelastuspalveluissa on edelleen pulaa niin miehistössä kuin päällystössäkin. Tähän osajaapulaan ei ole odotettavissa lyhyellä aikajänteellä parannusta, koska ongelma on valtakunnallinen. Kevään ja kesän aikana käytössä ollut aikaisempaa merkittävästi korkeampi kutsuraha on muutettu vastaamaan tarkemmin tavoitteita ja on kokonaiskustannuksiltaan alhaisempi. Kajaanin uuden paloaseman rakennushanke etenee tällä hetkellä aikataulua nopeammassa tahdissa. Uuden palvelutasopäätöksen valmistelu on edennyt aktiivisesti ja esitys uudesta palvelutasopäätöksestä lähetetään aluehallintoveraston kommenteille, jonka jälkeen odottaa paikallinen poliittinen käsittely.

5.2 Akuuttihoiton ja pelastuksen palvelut toimialueen käyttötalousosa palvelualueittain

Akuuttihoiton ja pelastuksen palvelut

Tilinumero		TA Muutosten jälkeen 2023	TA muut.jälk. 1-09.2023	Tot.(kkvv) 1-09.2023	1-09.2023/TA2023 muut jälk.%	TA muut. jälk. - Tot. 2023
		EUR	EUR	EUR		EUR
[+] TIL150TU	MYYNITUOTOT	2 071 770	1 553 828	1 099 969	53,1	971 801
[+] TIL151TU	MAKSUTUOTOT	2 075 100	1 556 325	839 375	40,4	1 235 725
[+] TIL152TU	TUET JA AVUSTUKSET	2 600 500	1 950 375	1 609 882	61,9	990 618
[+] TIL153TU	MUUT TOIMINTATUOTOT	5 000	3 750	44 040	880,8	-39 040
[-] TIL130TU	TOIMINTATUOTOT	6 752 370	5 064 278	3 593 266	53,2	3 159 104
[+] TIL156TU	HENKILÖSTÖKULUT	-29 047 018	-21 785 263	-20 281 308	69,8	-8 765 710
[+] TIL157TU	PALVELUJEN OSTOT	-6 444 969	-4 833 727	-3 805 293	59,0	-2 639 676
[+] TIL158TU	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 457 236	-2 592 927	-1 535 316	44,4	-1 921 920
[+] TIL160TU	MUUT TOIMINTAKULUT	-3 065 220	-2 298 915	-1 707 453	55,7	-1 357 767
[-] TIL133TU	TOIMINTAKULUT	-42 014 443	-31 510 832	-27 329 370	65,0	-14 685 073
[-] TIL17TU	TOIMINTAKATE	-35 262 073	-26 446 554	-23 736 104	67,3	-11 525 969
[+] TIL113TU	VALTIONOSUUDET	30 986 974	23 240 231	24 764 557	79,9	6 222 417
[+] TIL114TU	RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-2 000	-1 500	-10 691	534,6	8 691
[-] TIL18TU	VUOSIKATE	-4 277 099	-3 207 824	1 017 762	-23,8	-5 294 861
[+] TIL16TU	POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-687 966	-515 975	-505 159	73,4	-182 808
[-] TIL19TU	TILIKAUDEN TULOS	-4 965 065	-3 723 799	512 603	-10,3	-5 477 668
[-] TIL10TU	TUOSLASKELMA	-4 965 065	-3 723 799	512 603	-10,3	-5 477 668
[-] TIL11TU	KUNNAN TUOSLASKELMA-Tilisummat,ulkoinen	-4 965 065	-3 723 799	512 603	-10,3	-5 477 668

Akuuttihoiton ja pelastuspalv.yhteiset

Tilinumero		TA Muutosten jälkeen 2023	TA muut.jälk. 1-09.2023	Tot.(kkvv) 1-09.2023	1-09.2023/TA2023 muut jälk.%	TA muut. jälk. - Tot. 2023
		EUR		EUR		EUR
[+] TIL156TU	HENKILÖSTÖKULUT			-132 615	0,0	132 615
[+] TIL157TU	PALVELUJEN OSTOT			-36 522	0,0	36 522
[+] TIL158TU	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT			-942	0,0	942
[+] TIL160TU	MUUT TOIMINTAKULUT			-277	0,0	277
[-] TIL133TU	TOIMINTAKULUT			-170 355	0,0	170 355
[-] TIL17TU	TOIMINTAKATE			-170 355	0,0	170 355
[-] TIL18TU	VUOSIKATE			-170 355	0,0	170 355
[-] TIL19TU	TILIKAUDEN TULOS			-170 355	0,0	170 355
[-] TIL10TU	TUOSLASKELMA			-170 355	0,0	170 355
[-] TIL11TU	KUNNAN TUOSLASKELMA-Tilisummat,ulkoinen			-170 355	0,0	170 355

Akuuttihoidon palvelut

Tilinumero		TA Muutosten jälkeen 2023	TA muut.jälk. 1-09.2023	Tot.(kkvv) 1-09.2023	1-09.2023/ TA2023 muut jälk.%	TA muut. jälk. - Tot. 2023
		EUR	EUR	EUR		EUR
[+] TILI30TU	TOIMINTATUOTOT	6 632 370	4 974 278	3 477 608	52,4	3 154 762
[+] TILI56TU	HENKILÖSTÖKULUT	-22 002 649	-16 501 987	-15 570 733	70,8	-6 431 916
[+] TILI57TU	PALVELUJEN OSTOT	-5 196 969	-3 897 727	-3 060 132	58,9	-2 136 837
[+] TILI58TU	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-2 235 236	-1 676 427	-1 162 030	52,0	-1 073 206
[+] TILI60TU	MUUT TOIMINTAKULUT	-1 887 320	-1 415 490	-890 617	47,2	-996 703
[-] TILI33TU	TOIMINTAKULUT	-31 322 174	-23 491 631	-20 683 512	66,0	-10 638 662
[-] TILI7TU	TOIMINTAKATE	-24 689 804	-18 517 353	-17 205 904	69,7	-7 483 900
[+] TILI35TU	VALTIONOSUUDET	19 894 659	14 920 994	15 899 662	79,9	3 994 997
[-] TILI13TU	VALTIONOSUUDET	19 894 659	14 920 994	15 899 662	79,9	3 994 997
[+] TILI39TU	MUUT RAHOITUSKULUT	-2 000	-1 500	-10 228	511,4	8 228
[-] TILI14TU	RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-2 000	-1 500	-10 228	511,4	8 228
[-] TILI8TU	VUOSIKATE	-4 797 145	-3 597 859	-1 316 469	27,4	-3 480 676
[+] TILI40TU	SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-362 133	-271 600	-265 757	73,4	-96 376
[-] TILI15TU	SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-362 133	-271 600	-265 757	73,4	-96 376
[-] TILI6TU	POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-362 133	-271 600	-265 757	73,4	-96 376
[-] TILI9TU	TILIKAUDEN TULOS	-5 159 278	-3 869 459	-1 582 226	30,7	-3 577 052
[-] TILI10TU	TUOSLASKELMA	-5 159 278	-3 869 459	-1 582 226	30,7	-3 577 052
[-] TILIIITU	KUNNAN TUOSLASKELMA-Tilisummat,ulkoinen	-5 159 278	-3 869 459	-1 582 226	30,7	-3 577 052

Pelastustoim.,riskienh. ja turvall.

Tilinnumero		TA Muutosten jälkeen 2023	TA muut.jälk. 1-09.2023	Tot.(kkvv) 1-09.2023	1-09.2023/TA2023 muut jälk.%	TA muut. jälk. - Tot. 2023
		EUR	EUR	EUR		EUR
[+] TIL130TU	TOIMINTATUOTOT	120 000	90 000	115 658	96,4	4 342
[+] TIL156TU	HENKILÖSTÖKULUT	-7 044 369	-5 283 276	-4 577 960	65,0	-2 466 409
[+] TIL157TU	PALVELUJEN OSTOT	-1 248 000	-936 000	-708 639	56,8	-539 361
[+] TIL158TU	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 222 000	-916 500	-372 344	30,5	-849 656
[+] TIL160TU	MUUT TOIMINTAKULUT	-1 177 900	-883 425	-816 560	69,3	-361 340
[-] TIL133TU	TOIMINTAKULUT	-10 692 269	-8 019 201	-6 475 503	60,6	-4 216 766
[-] TIL17TU	TOIMINTAKATE	-10 572 269	-7 929 201	-6 359 845	60,2	-4 212 424
[+] TIL135TU	VALTIONOSUUEDET	11 092 315	8 319 236	8 864 895	79,9	2 227 420
[-] TIL113TU	VALTIONOSUUEDET	11 092 315	8 319 236	8 864 895	79,9	2 227 420
[+] TIL139TU	MUUT RAHOITUSKULUT			-464	0,0	464
[-] TIL114TU	RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT			-464	0,0	464
[-] TIL18TU	VUOSIKATE	520 046	390 035	2 504 586	481,6	-1 984 540
[+] TIL140TU	SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-325 833	-244 375	-239 402	73,5	-86 431
[-] TIL115TU	SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-325 833	-244 375	-239 402	73,5	-86 431
[-] TIL16TU	POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-325 833	-244 375	-239 402	73,5	-86 431
[-] TIL19TU	TILIKAUDEN TULOS	194 213	145 660	2 265 184	1 166,3	-2 070 971
[-] TIL110TU	TULOSLASKELMA	194 213	145 660	2 265 184	1 166,3	-2 070 971
[-] TILIIITU	KUNNAN TULOSLASKELMA-Tilisummat,ulkoinen	194 213	145 660	2 265 184	1 166,3	-2 070 971

5.3 Toimialueen tulevan kehityksen arviointi

Toimialueen suurimpiin haasteisiin kuuluu koko hyvinvointialueen taloustilanteen heijastuminen toimialueen toimintaan. Toimialueen järjestämissuunnitelman toisen aallon hankkeet eivät pidä sisällään vielä, niin suuria taloudellisia säästökohteita, että niillä päästäisiin merkittäviin taloutta tasapainottaviin vaikutuksiin. Toimialueen toiminta on monelta osaa aikakriittistä ja lakisääteistä, joten säästöpotentiaalia on vaikea löytää ilman vaikutusta toiminnan laatuun ja saavutettavuuteen.

Päivystysalueen lääkäri työvoiman rekrytoinnin haasteet ovat edelleen suuret. Markkinakartoituksen perusteella on ilmeistä, että omana toimintana tuotetut päivystysalueen lääkäripalvelut olisivat tulevaisuudessa ehdottomasti kustannustehokkain toimintamalli. Ostopalvelun hinnat ovat inflaation ja eräänlaisen päivystyksiin kohdistuvan yleisen resurssipulan vuoksi nousseet yleistä lääkäreiden ostopalvelun kustannustasoa merkittävästi korkeammiksi.

Ensihoidon kilpailutuksen tulos ja poliittinen päätös muokkaavat mahdollisesti ensihoidon palveluverkon uudelleen. Tämä saattaa aiheuttaa alkuun toiminnalle haasteita. Pelastuksen osalta kriittinen henkilöstövaje on ongelma, johon tulisi saada valtakunnallisesti ratkaisu. Paikallisesti uuden palvelutasopäätöksen läpivienti on toteutettava loppuvuoden aikana.

6 Sosiaali- ja perhepalvelut

6.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Sosiaali- ja perhepalvelujen tehtävänä on tukea kuntalaisia eri elämänvaiheissa ja tilanteissa, kuten lasten kasvuun, koulunkäyntiin, vanhemmuuteen, arjen hallintaan, työllistymiseen, toimeentuloon, maahanmuuttoon, omaishoittoon ja vammaisten henkilöiden palveluihin liittyvissä kysymyksissä. Palvelut on tarkoitettu kaikille ikäryhmille. Organisaation mittavan uudistuksen myötä kahdella ensimmäisellä vuosineljänneksellä toiminnassa korostui toimintojen järjestäytyminen sekä päälliköiden ja esihenkilöiden valinnat.

Toimialueella on jatkettu toimintojen yhdenmukaistamista sekä järjestämissuunnitelman 1. vaiheen toimeenpanoa. Toimeenpanossa hyödynnetään vakiinnuttamisen määrärahoja mm. Erilaisiin selvityksiin ja toiminnan kehittämiseen. Painopisteenä on ennaltaehkäisevien palvelujen ja varhaisentuen toimintamallien kehittäminen yhteistyössä kehittämissyksikön hanketyön ja muiden toimialueiden kanssa, tavoitteena on ns. "raskaampien" palvelujen tarpeen väheneminen.

Henkilöstön saatavuus on ollut vaikeaa, tämä saattaa hankaloittaa palveluiden systemaattista kehittämistä, pulaa on etenkin sosiaalityöntekijöistä ja psykologeista. Valviran heinäkuussa 2023 tekemän ohjeen mukaan sosiaalityöntekijän tehtävissä voi toimia tilapäisesti enintään vuoden ajan yliopistossa sosiaalityöntekijän ammattiin opiskeleva henkilö, joka on suorittanut hyväksytysti sosiaalityön aineopinnot ja käytännön harjoittelun. Linjauksen mukaan avoimessa yliopistossa sosiaalityön opintoja opiskelleet eivät enää olisi sijaiskelpoisia. Ohje pudottaa nyt pois ison joukon sijaisena toimivia sosiaalityöntekijöitä sosiaalityön vahvuudesta. Valviran kiristyneellä ohjeella on merkittäviä kielteisiä vaikutuksia lakisääteisten velvoitteiden ja asiakastyön toteuttamiseen.

Kaikki hyvinvointialueet ja Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimi ovat allekirjoittaneet sosiaali- ja terveysministeriöön ja Valviralle lähetetyn vetoimuksen, jossa vaaditaan ohjeen uudelleen arviointia kiireellisessä aikataulussa.

Sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen palvelualue

Sosiaalityö- ja sosiaaliohjauksen palvelualueeseen kuuluu aikuisten sosiaalityö, lapsiperheiden sosiaalityö ja vammaisten sosiaalityö. Tälle palvelualueelle siirtyivät ikäihmisten omaishoito ja perhehoito, Kaajanin kansainvälisten palvelujen sosiaalityö ja Puolangan sosiaalityön viranhaltijat.

Taloussosiaalityöhön ja välitystilipalveluihin liittyviä kehittämistarpeita on työstetty yhteistyössä Hellä-hankkeen kanssa. Hankkeessa kehitettyä satsaa ja säästä - toimintamallia pilotoitiin asiakastyössä huhti- toukokuussa 2023. Monialaisen vastaanotto toiminnan kehittämisprosessi on otettu käyttöön aikuisten sosiaalityön integroituminen terveydenhuollon vastaanotto toimintaan virtuaalisesti puhelinpalvelun/chatin/teamsin kautta Kuhmossa, Sotkamossa ja Suomussalmella.

Päiväkeskustoiminnan järjestämistä on suunniteltu yhdessä mielenterveyspalvelujen kanssa. Sosiaalihoitolain 24 b§ mukaan hyvinvointialueen on järjestettävä päihteitä ongelmallisesti käyttäville henkilöille päiväkeskuspalvelua. Lisäksi on kuvattu aikuisten sosiaalityön ja mielenterveys- ja riippuvuuskien hoidon työprosessi, mielenterveyspalvelujen sosiaalihoitolain mukaisia asumispalvelupäätökset siirtyvät aikuissosiaalityöhön. Aikuisten sosiaalityössä järjestettiin toukokuussa Kuhmossa Naiset vahvistumisen lähteillä -sosiaalisen kuntoutuksen leiri päihdeongelmista kärsiville naisille. Leiri järjestettiin yhdessä Kuhmon seurakunnan ja Muutosta ilmassa -hankkeen kanssa.

Kainuun talousneuvola toimintaa on kehitetty yhteistyössä Kelan, ulosottolaitoksen, oikeusministeriön ylivelkaantumisen torjuntaohjelman ja talous- ja velkaneuvonnan kanssa. Kainuun valmiusfoorumin 5.11.2022 päätöksen mukaisesti sosiaaliviranomaisen johdolla kuntien ensimmäiset evakuointikeskukset esitellään kuntalaisille. Sotkamon tilaisuus järjestettiin 28.2.2023 ja Paltamon tilaisuus 12.5.2023 ja

Kajaanin tilaisuus 7.9.2023 osana Pohjoinen 23 ja Vyötärö23 -harjoituksia.

Asiakkaan palvelutarve kartoitetaan moniammatillisesti ensimmäisestä yhteydenotosta alkaen. Pyrimme turvaamaan, että asiakkaat saavat tukea ongelmiinsa oikea aikaisesti lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Lapsiperheiden sosiaalityössä on kehitetty monialaista palvelutarpeenarviointia kaikissa asiakasprosessin vaiheissa. Mallin käytäntöön juurruttaminen jatkuu edelleen. Monialaisen jalkautuvan - työparimallia pilotoidaan vuoden 2023 aikana. Systemisen lastensuojelutyön työskentely toteutuu lähes kaikissa Kainuun kunnissa.

Palvelualueella valmistauduttiin vammaispalvelulain uudistukseen, jonka tuli astua voimaan 1.10.2023. Vammaispalvelulain voimaantulo siirtyi, Laki tulee voimaan 1.1.2025

Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen hakemuksia tammi-syyskuussa jätettiin yhteensä 2156 kpl ja 98,61 % käsiteltiin lakisääteisessä määräajassa ja 30 käsittely ylitti lakisääteisen määräajan.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) seuraa lastensuojelun käsittelyaikoja kaksi kertaa vuodessa. Tarkasteluajankohtana 1.10.2022–31.3.2023 lastensuojelutarpeen tai erityistä tukea tarvitsevan lapsen palvelutarpeen arvioinnin käsittely toteutettiin 100 prosenttisesti (yht.291) lakisääteisen seitsemän arkipäivän kuluessa. Lastensuojelutarpeen tai erityistä tukea tarvitsevan lapsen palvelutarpeen arviointeja käsiteltiin yhteensä 276, joista valmistui 54 % (149) prosenttisesti lakisääteisessä kolmen kuukauden määräajassa, 5,8 % (16) arvioinnin käsittely kesti yli kolme kuukautta, 1,4 % (4) asian käsittely on kesken ja määräaika ylitetty ja 39,5 % (109) asian käsittely on kesken 3 kuukauden määräajan puitteissa. Määräajan ylityksiä on ollut jonkin verran ja muutamat niistä johtuvat asiakastietojärjestelmän ongelmista.

Toisella tarkasteluajankohtana 1.4.2023 – 30.9.2023 lastensuojelutarpeen tai erityistä tukea tarvitsevan lapsen palvelutarpeen arvioinnin käsittely toteutettiin 98,1 prosenttisesti (yht.306) lakisääteisen seitsemän arkipäivän kuluessa ja 1,9 prosentin osalta asian käsittely viivästyi. Lastensuojelutarpeen tai erityistä tukea tarvitsevan lapsen palvelutarpeen arviointeja käsiteltiin yhteensä 307, joista valmistui 42,7 % (131) prosenttisesti lakisääteisessä kolmen kuukauden määräajassa, 10,7 prosenttia (33) arvioinnin käsittely kesti yli kolme kuukautta mutta alle neljä kuukautta, 0,6 prosenttia (2) on käsittely valmistunut neljän tai yli neljän kuukauden kuluessa 4,2 prosenttia (13) asian käsittely on kesken ja määräaika ylitetty ja 41,7 prosenttia (128) asian käsittely on kesken 3 kuukauden määräajan puitteissa.

THL seuraa myös kaksi kertaa vuodessa lastensuojelun henkilöstömitoitusta (mitoitus 35 asiakasta/työntekijä). Tilanteen 13.4.2023 mukaan yhdellä sosiaalityöntekijällä on enemmän kuin 35 alle 18-vuotiasta lastensuojelun asiakasta. Toisella tarkasteluajalla tilanteen 10.10.2023 mukaan ei kenelläkään sosiaalityöntekijällä ollut yli 35 asiakasta. Vakansseja täyttämättä 3,6 joiden osalta asiakkaita johdettavilla sosiaalityöntekijöillä.

Ajalla 1.1.2023 – 30.9.2023 lapsiperheiden sosiaalityössä on tehty yhteensä 1273 päätöstä. Päätösmäärä sisältää lastensuojelun avohuollon- sijaishuollon ja jälkihuollon päätökset sekä sosiaalihuoltolain mukaiset päätökset. Aikuisten sosiaalityössä tehtiin 3260 päätöstä. Päätökset sisältävät kaikki työikäisten palvelujen, toimeentuloturvan päätökset (täydentävä ja ehkäisevä) ja ikäihmisiä koskevat päätökset. Vammaisten sosiaalityössä tehtiin yhteensä 1547 päätöstä ja sisältää kaikki vammaispalvelujen päätökset. Vammaisten sosiaalityössä asiakkaiden palvelutarpeen arvioinnit olivat ruuhkautuneet henkilöstövajauksen vuoksi, mutta elokuulla rekrytointien kautta tilanne saatu kuntoon.

Sosiaalityöntekijöiden saatavuudessa on ollut haasteita. Valvira on tarkentanut ohjeistusta tilapäisenä sosiaalityöntekijänä toimivan henkilön kelpoisuutta. Aikaisemmin sijaispätevä on voinut tehdä useamman vuoden kestävä jakson, mikäli virkaan ei ole saatu kelpoisuusehtoja täyttävää sosiaalityöntekijää. Valvira on aikaisemmin (2018-18.7.2023) ohjeistanut tilapäisenä sosiaalityöntekijänä toimimisesta siten, että myös avoimessa yliopistossa suoritettujen sosiaalityön perus- ja aineopinnot mahdollistavat

sosiaalityöntekijän sijaisena toimimisen, jos opiskelija on ennen avoimen yliopiston opintoja suorittanut esimerkiksi sosionomin tutkinnon tai sosiaalialalle soveltuvan ylemmän yliopistollisen tutkinnon.

Valviran antama ohjeistus on saattanut sosiaalityöntekijöiden rekrytoinnin entistä haasteellisemmaksi. Sosiaalityöntekijöille kuuluvien virkatehtävien suorittaminen tulee vaikeutumaan.

Asumisen ja sosiaalisen kuntoutuksen palvelualue

Asumisen ja sosiaalisen kuntoutuksen palvelualue muodostui vuoden vaihteessa asumisen palveluyksiköistä, johon kuuluvat oman palvelutuotannon kehitysvammaisten asumispalvelut sekä Salmijärven lastenkoti, turvakoti ja sosiaalipäivystys. Päivänaikaisen ja kuntouttavan toiminnan palveluyksikkö muodostui kehitysvammaisten päivä- ja työtoiminnan toimintakeskuksista sekä kuntouttavasta työtoiminnasta. Sosiaalinen kuntoutus kuuluu myös palvelualueeseen ja sen osalta toimintojen järjestämiseen on haettu ja saatu tukea vakiinnuttamisvaroista. Päätös on tehty kesäkuussa. Sosiaalisen kuntoutuksen kehittäminen palvelualueella ei ole edennyt muiden kehittämis- ja valmistelukiireiden vuoksi. Sosiaalisen kuntoutuksen kehittäminen edellyttää yhteistä suunnittelua aikuisten sosiaalityön kanssa.

Organisaation uudistuessa palvelualueella on valmisteltu palveluyksiköiden välisen henkilöstön yhteiskäytön toimintamallia kehitysvammaisten asumisen ja päivä- ja työtoimintojen välillä. Asumisen palvelurakenteen muutokseen tähtäävästi kehitysvammaisten asumisen ohjausta on vahvistettu 2 työntekijällä toimintansa päättäneen ryhmäkodin resurssista. Sotkamon asumispalveluiden tuottamisen mallia on arvioitu nykyisen kiinteistön käytön päättyessä lähitulevaisuudessa. Oman asumisen palvelutuotannon käyttöaste on ollut hyvä. Asukkaiden asumistarpeita koordinoivassa KAS- toiminnassa priorisoidaan selkeästi oma palvelutuotanto. Palveluasumisen tuottamista haastaa vaikeita käytösoireita omaavien asiakkaiden asumisen järjestäminen. Kehitysvammaosaston ei-päivystykselliset valmiudet sekä toiminnalliset sulut voivat aiheuttaa haasteellisten asiakkaiden osalta painetta muihin päivystystoimintoihin.

Lastenkoti Salmilassa on tarkastelussa olevalla ajanjaksolla toteutunut 2713 asumispäivää. Turvakoti-palvelua on käyttänyt 25 henkilöä, asumisvuorokausia on toteutunut 298. Sosiaalipäivystykseen on tullut 2729 yhteydenottoa ajanjaksolla. Salmilan toiminnallista kokonaisuutta haastaa toimimattomat ja epätarkoituksenmukaiset tilat. Tilojen puutteet haittaavat toiminnan kehittämistä. Toimintajaksolla käynnistettiin lasten asumispalveluja koskeva selvitystyö yhteistyössä NHG kanssa. Selvitys on tullut loppuraportointivaiheeseen. Toimintajaksolla on myös käynnistynyt Rastitien lasten yksikön ja sairaalakoulun yhteistyö lasten koulunkäynnin mahdollistamiseksi tilapäishoitojaksojen aikana.

Asumispalveluissa toiminnan uudistaminen tulee kohdistumaan digipalveluiden käyttöönottoon sekä kotiin tarjottavien palveluiden vahvistamiseen mm. Asumisen ohjauksen laajentamiseksi asiakastarpeiden mukaan myös ilta-aikaa koskevaksi. Uudistustyö on aloitettu tutustumalla palvelutarjontaan etäyhteyksimahdollisuuksien osalta. Henkilöstömitoitusten valmistuttua henkilöstöresurssin käyttöä tullaan ohjaamaan kotiin tarjottaviin palveluihin sekä asumisyksiköiden satelliittipalveluiden kehittämiseen. Asumispalveluiden tuottamisen organisaatiossa on valmisteilla toimintaa koskevia uudistuksia. Muutosta tullaan valmistelemaan yhdessä henkilöstön kanssa. Tarkastelujaksolla on valmisteltu myös oman asumisen palvelutuotannon kustannuslaskelmia, jotka valmistunevat loppuvuoden aikana. Palvelualueella on myös osallistuttu päihteitä käyttävien päiväkeskustoiminnan suunnitteluun.

Palvelualueella toimii tiivis esihenkilötyöryhmä. Esihenkilötyötä tuetaan lähijohtamisen ohella myös osittaisella etätyömahdollisuudella tilanteen mukaan. Palvelualueella toteutuu esimiespäivystys. Toiminnan luonteen vuoksi tiivistä yhteistyötä tehdään työsuojelun kanssa henkilöstön työturvallisuuteen liittyen. Yhteistyö on kehittynyt ennaltaehkäisevään suuntaan entisen reaktiivisen yhteistyön sijaan. Palvelualueella on toteutuneet oman toiminnan valvontakäynnit sekä suunnitellusti Aluehallintoviraston työsuojelutarkastukset. Palvelualueella on toteutunut myös yksi reaktiivinen valvontakäynti Aluehallintovirastolle tehdyn epäkohtailmoituksen vuoksi. Palvelualueen henkilöstötilanne on tarkastelujaksolla ollut kohtuullinen.

Vammaisten päivä- ja työtoiminta sekä kuntouttava työtoiminta ovat Kajaanin osalta ruuhkautuneet. Puolangan kuntouttava työtoiminta on hoidettu Paltamosta ja Suomussalmelta käsin toistaiseksi. Henkilöstöresurssin tarkastelun myötä tullaan resurssia ohjaamaan ruuhkautuneisiin toimintoihin. Kuntouttavassa työtoiminnassa on tarkastelujaksolla toteutettu 11 440 toimintapäivää (luvussa on mukana myös sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen palvelualueella toteutettu kuntouttavan työtoiminnan asiakastyö).

Perheiden tuki- ja ostopalvelut

Perheiden tuki- ja ostopalvelujen palvelualueella tuotetaan lapsiperheiden kotipalvelua, perhetyötä ja henkilökohtaista apua. Tälle alueelle siirtyivät terveystalouksista perheneuvolat, koulu- ja nuorisopsykologit sekä kunnista kuraattorit. Lisäksi alueella on perheoikeudelliset palvelut ja toimistopalvelut. Ostojatukipalvelut yksiköstä valvotaan asumispalvelupaikkoja ja sijaishuoltopaikkoja sekä tehdään sopimusyhteistyötä.

Palvelualueen kolmannen vuosineljänneksen toimintaa kuvaa palveluyksikköpäällikköjen ja palvelualuepäällikön aktiivinen talousarviosuunnittelu kohti annettuja säästötavoitteita. Palvelualueelta tarjottavien lakisääteisten palvelujen ja toimintojen turvaamiseksi noin -1,3 milj. € karsiminen alkuperäisestä talousarviosuunnitelmasta on ollut iso ponnistus ja vaatinut kunkin palveluyksikön toimintojen ja henkilöstötilanteen huolellista tarkastelua.

Uudet puitesopimukset astuivat voimaan 1.3.2023 alkaen. Lastensuojelun laitospaikkoja tarjoavien puitesopimuskumppaneiden määrä kasvoi, minkä oletamme tarkoittavan suorahankintojen vähenemistä verrattuna edelliseen puitesopimuskauteen. Kuluneella vuosikolmanneksella yksittäisiä suorahankintoja on kuitenkin jouduttu tekemään asiakkaiden palvelun jatkuvuuden tai asiakkaan edun mukaisen sijaishuollon turvaamiseksi. Perhekotien osalta kilpailutus ei tuottanut yhtään palveluntuottajaa, joten kaikki lastensuojelulain mukaiset perhekotisijoitukset tehdään suorahankinnoilla. Vammaisten asumispalveluiden osalta puitesopimusyksiköiden määrä vähentyi, tämän vuoksi vammaispalveluissa joudutaan tekemään paljon asumispalvelujen suorahankintoja.

Toimialueen asumispalveluiden ja sijaishuoltopaikkojen valvonta on keskitetty Tuki ja ostopalvelut - palveluyksikköön. Palveluyksikkö ei vastaa lapsi-/asiakaskohtaisesta valvonnasta, vaan se kuuluu Sosiaalityön ja -ohjauksen palvelualueelle asiakkaan oman sosiaalityöntekijän vastuutehtäviin.

Palveluyksiköstä on kuluneella vuosineljänneksellä tehty säännöllisesti ohjaus- ja valvontatyötä sekä lastensuojelulaitoksiin että vammaislainsäädännön mukaiseen palveluasumiseen omassa palvelutuotannossa sekä ostopalveluissa. Ennakollisen ja sopimusvalvonnan lisäksi yksiköstä on tehty reaktiivisia valvontakäyntejä tietoon tulleiden palvelupoikkeamien takia.

Perhehoidon valvontaa ei olla ehditty suorittaa Oima-sijaispalkanmaksuohjelman käyttöönottoprojektin vuoksi kuluneella vuosineljänneksellä lainkaan. Lapsiperheiden perhehoitoon on osunut yksittäinen reaktiivista valvontaa vaativa tehtävä ja se on suoritettu asianmukaisesti ja viivyttelämättä. Oiman käyttöönottoprojekti on vienyt valtaosan perhehoidon sosiaalityöntekijän työajasta mm. Puolangan perhehoitosopimukseen liittyvien selvitystöiden sekä perhehoitajien ajan tasalla pitämiseen ja uuteen järjestelmän käyttöön rohkaisuun kuluvan työajan vuoksi.

Palveluyksiköstä tehdään valvontakäyntejä myös Kainuun ulkopuolelle sekä puitesopimuskumppaneiden että suorahankintana asumispalvelua tarjoaviin asumispalvelupaikkoihin. Lastensuojelun sijaishuollon perhekotien ja laitosten valvontakäyntejä tehdään tarpeen mukaisesti ja tarvittaviin toimenpiteisiin ryhdytty yhteistyössä Aluehallintovirastojen ja laitoksen / perhekodin sijaintikunnan mukaisen hyvinvointialueen kanssa, mikäli palveluntuottajan yksikössä on havaittu epäkohtia.

Tukiperheitä ja perhehoitajia rekrytoidaan jatkuvasti hyvinvointialueen strategian mukaisesti. Perhehoitajien PRIDE-valmennukset käynnistetään sitä mukaa kuin uusi valmennettavien ryhmä saadaan kootua, käytännössä kerran kalenterivuodessa. PRIDE-valmennuksiin sisältyy tarkastelujaksolla riski,

koska sosiaalityöntekijä, joka on vetänyt PRIDE-valmennuksia ei ole Kainuun hyvinvointialueen käytävissä. Tukiperheistä on edelleen pulaa suhteellisen hyvin onnistuneesta ensimmäisen tarkastelujakson rekrytointikampanjasta huolimatta.

Perheneuvola- ja perheoikeudelliset palvelut -palveluyksikössä perheneuvolan osalta kevään psykologi- rekry tuotti yhden hakijan, joka on aloittanut yksikön palveluksessa kuluneella vuosineljänneksellä. Perheneuvolaan ostetaan edelleen psykologipalveluita. Perheneuvolan toiminnassa ei muutoin oleellista muutosta edelliseen tarkastelujaksoon verrattuna. Sotkamon perheneuvolan osalta vaikea sisäilmaongelma ja vastaavasti työntekijöiden oirehdinta huonoon sisäilmaan häiritsee asiakasvastaanottojen toteuttamista.

Koulu- ja nuorisopsykologit ja kuraattoripalvelut -palveluyksikön palveluyksikköpäällikön työpanos on suurelta osin edelleen ohjautunut kuraattorien luotsaamiseen hyvinvointialueen toimintakulttuuriin, sekä psykologiresurssien lakisääteisen 1.8.2023 voimaan astuneen enimmäisoppilas/opiskelijamitoituksen turvaamiseen perusopetukseen ja toisen asteen oppilaitoksiin psykologiostoilla. Tarkastelujakson aikana lakisääteisiin mitoituksiin ei vielä päästy. Oppilashuollossa psykologeja kuormittaa ADHD-tutkimukset, tutkimuspaine on kova. Psykologien työaikaa ei jää yhteisölliseen työhön, mm. opettajilla vaikeuksia koota moniammatillisia ryhmiä.

Kotiin annettavien palvelujen -palveluyksikön kotiin annettavat palvelut ovat merkittäviä hyvinvointialueen strategian toteuttamisessa sosiaalipalveluiden näkökulmasta. Palvelujen kehittämisessä huomioidaan sosiaalihuoltolain ensisijaisuus, mikä näkyy toiminnan tarkastelun aloittamisesta varhaisen tuen, kuntouttavan työotteen ja palvelun myöntämisehtojen tarkastelun katsontakulmista. Lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisehtojen uudelleentarkastelu on edennyt tarkastelujakson aikana. Tarkoituksena on kasvattaa matalan kynnyksen ennaltaehkäisevää toimintaa ja kehittää kotipalvelun työntekijöiden ammattitaitoa lisäkoulutuksella. Koulutuksen tavoitteena on kuntouttava työote ja varhaisen tuen toimintamalli, ja koulutuksen järjestäminen varmistui kuluneella vuosineljänneksellä, mutta ei toteutunut. Lapsiperheiden kotipalvelua lisätään järjestämissuunnitelman mukaisesti.

Hyvinvointialueella sosiaali- ja perhepalvelut -toimialueen toimistopalvelut sijoituivat Perheiden tuki- ja ostopalvelut -palvelualueelle. Palvelualueelta järjestetään toimistosihteeri- ja vahtimestaripalvelut kaikille kolmelle sosiaali- ja perhepalvelujen palvelualueelle. Tarkastelujaksolla toimistosihteeripalvelut ovat muutoksesta johtuen vielä osittain toiminnan suunnittelun ja uudelleen organisoitumisen vaiheessa. Henkilöstössä on tapahtunut eläköitymistä, toimivapauksia ja sijaistuksen tarvetta, mistä johtuen toimistopalveluihin on rekrytoitu uutta henkilökuntaa. Oima-palvelun käyttöönottoprojekti on kuluneella tarkastelujaksolla työllistänyt toimistopalveluiden sihteereitä merkittävästi.

6.2 Sosiaali- ja perhepalvelut toimialueen käyttötalousosa palvelualueittain

Perhe- ja sosiaalipalvelujen toimialueen talouden käyttösuunnitelma ajalta 1.1–30.9.2023 on toteutunut suunniteltua alhaisemmin, toimintakulujen toteuman ollessa 59,1 M€ (59,7 %) ja toimintakatteen 54,9M€ (59,2%). Sosiaali- ja perhepalveluihin siirtyi toimintoja kunnista ja organisaation sisältä, tämän vuoksi talousarvion laadintaan sisältyi riskejä.

Sosiaali- ja perhepalvelut

	TA Muutosten jälkeen 2023	TA muut.jälk. 1-09.2023	Tot.(kkvv) 1-09.2023	1-09.2023/ TA2023 muut jälk.%	TA muut. jälk. Tot. 2023
	EUR	EUR	EUR		EUR
MYYNTITUOTOT	191 600	143 700	38 389	20,0	153 211
MAKSUTUOTOT	3 797 568	2 848 176	2 525 372	66,5	1 272 196
TUET JA AVUSTUKSET	267 112	200 334	339 233	127,0	-72 121
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 452 297	1 089 223	851 378	58,6	600 919
TOIMINTATUOTOT	5 708 577	4 281 433	3 754 373	65,8	1 954 204
HENKILÖSTÖKULUT	-27 633 096	-20 724 822	-18 027 756	65,2	-9 605 340
PALVELUJEN OSTOT	-36 181 014	-27 135 761	-20 392 527	56,4	-15 788 487
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-813 129	-609 847	-444 189	54,6	-368 940
AVUSTUKSET	-10 097 574	-7 573 181	-5 433 304	53,8	-4 664 270
MUUT TOIMINTAKULUT	-4 133 614	-3 100 211	-2 763 971	66,9	-1 369 643
TOIMINTAKULUT	-78 858 427	-59 143 820	-47 061 747	59,7	-31 796 680
TOIMINTAKATE	-73 149 850	-54 862 388	-43 307 374	59,2	-29 842 476
VALTIONOSUudet	63 864 335	47 898 251	51 039 897	79,9	12 824 438
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT			-1 798	0,0	1 798
VUOSIKATE	-9 285 515	-6 964 136	7 730 725	-83,3	-17 016 240
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-117 893	-88 420	-76 670	65,0	-41 222
TILIKAUDEN TULOS	-9 403 408	-7 052 556	7 654 055	-81,4	-17 057 462
TULOSLASKELMA	-9 403 408	-7 052 556	7 654 055	-81,4	-17 057 462
KUNNAN TULOSLASKELMA-Tilisummat,ulkoinen	-9 403 408	-7 052 556	7 654 055	-81,4	-17 057 462

Sosiaali- ja perhepalvelut yhteiset

	TA Muutosten jälkeen 2023	TA muut,jälk. 1-09.2023	Tot.(kkvv) 1-09.2023	1-09.2023/ TA2023 muut jälk.%	TA muut, jälk. Tot. 2023
	EUR	EUR	EUR		EUR
HENKILÖSTÖKULUT	-188 557	-141 418	-126 384	67,0	-62 173
PALVELUJEN OSTOT	-46 170	-34 628	-46 120	99,9	-50
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 290	-968	-3 132	242,8	1 842
MUUT TOIMINTAKULUT	-17 700	-13 275	-19 067	107,7	1 367
TOIMINTAKULUT	-253 717	-190 288	-194 703	76,7	-59 014
TOIMINTAKATE	-253 717	-190 288	-194 703	76,7	-59 014
VALTIONOSUUDET	223 232	167 424	178 405	79,9	44 827
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 869	-1 402	-1 403	75,0	-466
TILIKAUDEN TULOS	-32 354	-24 265	-17 700	54,7	-14 653
TULOSLASKELMA	-32 354	-24 265	-17 700	54,7	-14 653
KUNNAN TULOSLASKELMA-Tilisummat,ulkoinen	-32 354	-24 265	-17 700	54,7	-14 653

Sosiaalityö- ja ohjaus

	TA Muutosten jälkeen 2023	TA muut.jälk. 1-09.2023	Tot.(kkvv) 1-09.2023	1-09.2023/ TA2023 muut jälk.%	TA muut. jälk. Tot. 2023
	EUR	EUR	EUR		EUR
MYYNTITUOTOT	3 000	2 250	33 377	1 112,6	-30 377
MAKSUTUOTOT	679 874	509 906	417 228	61,4	262 646
TUET JA AVUSTUKSET	140 100	105 075	99 552	71,1	40 548
MUUT TOIMINTATUOTOT	531 530	398 648	214 959	40,4	316 571
TOIMINTATUOTOT	1 354 504	1 015 878	765 117	56,5	589 387
HENKILÖSTÖKULUT	-7 382 566	-5 536 925	-4 341 961	58,8	-3 040 606
PALVELUJEN OSTOT	-7 767 773	-5 825 830	-4 493 776	57,9	-3 273 997
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-116 605	-87 454	-47 236	40,5	-69 369
AVUSTUKSET	-9 961 924	-7 471 443	-5 349 607	53,7	-4 612 317
MUUT TOIMINTAKULUT	-974 573	-730 930	-623 507	64,0	-351 066
TOIMINTAKULUT	-26 203 441	-19 652 581	-14 856 087	56,7	-11 347 354
TOIMINTAKATE	-24 848 937	-18 636 703	-14 090 971	56,7	-10 757 967
VALTIONOSUUDET	23 502 467	17 626 850	18 782 995	79,9	4 719 472
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT			489	0,0	-489
VUOSIKATE	-1 346 470	-1 009 853	4 692 514	-348,5	-6 038 984
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 437	-1 828	-1 828	75,0	-609
TILIKAUDEN TULOS	-1 348 907	-1 011 681	4 690 686	-347,7	-6 039 593
TULOSLASKELMA	-1 348 907	-1 011 681	4 690 686	-347,7	-6 039 593
KUNNAN TULOSLASKELMA-Tilisummat,ulkoinen	-1 348 907	-1 011 681	4 690 686	-347,7	-6 039 593

Asumisen ja sosiaalisen kuntoutuksen palvelut

	TA Muutosten jälkeen 2023	TA muut.jälk. 1-09.2023	Tot.(kkvv) 1-09.2023	1-09.2023/ TA2023 muut jälk.%	TA muut. jälk. Tot. 2023
	EUR	EUR	EUR		EUR
MYYNTITUOTOT	3 600	2 700	5 012	139,2	-1 412
MAKSUTUOTOT	1 049 700	787 275	837 999	79,8	211 701
TUET JA AVUSTUKSET	127 012	95 259	232 857	183,3	-105 845
MUUT TOIMINTATUOTOT	907 797	680 848	621 279	68,4	286 518
TOIMINTATUOTOT	2 088 109	1 566 082	1 697 148	81,3	390 961
HENKILÖSTÖKULUT	-13 487 961	-10 115 971	-9 839 016	72,9	-3 648 945
PALVELUJEN OSTOT	-1 631 575	-1 223 681	-1 272 210	78,0	-359 365
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-514 974	-386 231	-315 782	61,3	-199 192
AVUSTUKSET	-135 650	-101 738	-81 866	60,4	-53 784
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 450 045	-1 837 534	-1 642 764	67,1	-807 281
TOIMINTAKULUT	-18 220 205	-13 665 154	-13 151 638	72,2	-5 068 567
TOIMINTAKATE	-16 132 096	-12 099 072	-11 454 490	71,0	-4 677 605
VALTIONOSUUDET	15 806 695	11 855 021	12 632 592	79,9	3 174 103
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT			-875	0,0	875
VUOSIKATE	-325 401	-244 051	1 177 226	-361,8	-1 502 627
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-113 587	-85 190	-73 440	64,7	-40 147
TILIKAUDEN TULOS	-438 987	-329 241	1 103 786	-251,4	-1 542 774
TULOSLASKELMA	-438 987	-329 241	1 103 786	-251,4	-1 542 774
KUNNAN TULOSLASKELMA-Tilisummat,ulkoinen	-438 987	-329 241	1 103 786	-251,4	-1 542 774

Perheiden tuki ja ostopalvelut

	TA Muutosten jälkeen 2023	TA muut.jälk. 1-09.2023	Tot.(kkvv) 1-09.2023	1-09.2023/ TA2023 muut jälk.%	TA muut. jälk. Tot. 2023
	EUR	EUR	EUR		EUR
MYYNTITUOTOT	185 000	138 750			185 000
MAKSUTUOTOT	2 067 994	1 550 996	1 270 146	61,4	797 848
TUET JA AVUSTUKSET			6 823	0,0	-6 823
MUUT TOIMINTATUOTOT	12 970	9 728	15 139	116,7	-2 169
TOIMINTATUOTOT	2 265 964	1 699 473	1 292 108	57,0	973 856
HENKILÖSTÖKULUT	-6 574 012	-4 930 509	-3 720 395	56,6	-2 853 617
PALVELUJEN OSTOT	-26 735 496	-20 051 622	-14 580 420	54,5	-12 155 076
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-180 260	-135 195	-78 039	43,3	-102 221
AVUSTUKSET			-1 831	0,0	1 831
MUUT TOIMINTAKULUT	-691 296	-518 472	-478 633	69,2	-212 663
TOIMINTAKULUT	-34 181 064	-25 635 798	-18 859 319	55,2	-15 321 746
TOIMINTAKATE	-31 915 100	-23 936 325	-17 567 210	55,0	-14 347 890
VALTIONOSUUDET	24 331 941	18 248 956	19 445 905	79,9	4 886 036
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT			-1 411	0,0	1 411
VUOSIKATE	-7 583 159	-5 687 369	1 877 283	-24,8	-9 460 442
TILIKAUDEN TULOS	-7 583 159	-5 687 369	1 877 283	-24,8	-9 460 442
TULOSLASKELMA	-7 583 159	-5 687 369	1 877 283	-24,8	-9 460 442
KUNNAN TULOSLASKELMA-Tilisummat,ulkoinen	-7 583 159	-5 687 369	1 877 283	-24,8	-9 460 442

6.3 Toimialueen tulevan kehityksen arviointi

Toimialueen suurin haaste on työntekijöiden saatavuus ja asetettuihin mitoitusvaatimukseen vastaaminen lastensuojelussa ja koulu- ja kuraattoripalveluissa. Psykologien työpanosta joudutaan hankkimaan ostopalveluna perheneuvolaan ja opiskeluhooltoon.

Toimialue sisältää useita erityislainsäädännön palveluja, joihin on asiakkailta subjektiivisia oikeuksia. Tällöin palvelut tulee järjestää asiakkaille määrärahatilanteesta riippumatta. Toimialueen palvelujen tarpeen kasvuun voivat vaikuttaa asiakkaiden ja kuntalaisten kasautuvat ongelmat, kuten mielenterveyden ongelmat, päihteiden käyttö, elämäntilanteen- ja velkaongelmat. Tämän vuoksi on ensiarvoisen tärkeää vahvistaa varhaisen tuen palveluja ja ennaltaehkäiseviä palveluja niin kunnissa kuin hyvinvointialueella.

Meneillään on useita lakiuudistuksia. Tulevina vuosina lakiuudistukset aiheuttavat kustannusten nousua, kuluvan vuoden budjettiin on jonkin verran arvioitu vammaislainsäädännön voimaantumisen aiheuttamia kuluja, lakiuudistus ei toteutunut suunnitellusti. Edelleen erilaiset lakiuudistukset asettavat haasteita toiminnalle ja taloudelle. Päihdeasiakkaiden päiväkeskustoiminnan järjestäminen 1.7.2023 alkaen ja vammaislainsäädännön uudistus 1.10.2024 alkaen. Lastensuojelulain muutos lisää sosiaalityöntekijöiden määrää, sillä vuodesta 2024 alkaen yhdellä lapsen asioista vastaavalla työntekijällä voi olla vastuullaan enintään 30 lasta, vuonna 2023 vastaava luku on 35.

7 Ikäihmisten palvelut

7.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Ikäihmisten toimialue koostuu hyvinvointialueen omasta palvelutuotannosta, ikäihmisten kotihoidosta ja ympärivuorokautisesta asumispalvelusta sekä kuntouttavasta päivätoiminnasta. Toimialue organisoitui lähes entisen kaltaisena, mutta palveluohjauksen ja ostopalvelujen palvelualue siirtyi kokonaisuudessaan järjestämisen tukeen sekä kotihoidon toiminnanohjausyksikkö järjestäytyi uudelleen. Hyvinvointialueelle siirryttäessä vain muutaman ikäihmisten toimialueen viranhaltijan tehtäväkuvassa tapahtui olennaisia muutoksia. Asiakkaiden näkökulmasta liikkeenluovutus ei aiheuttanut poikkeamia toimialueen tuottamaan palveluun.

Yhteistyö asiakasohjauksen kanssa on tiivistä ja asiakasrajapinnassa tapahtuvaa työtä. Palveluun pääsy on tapahtunut asiakkaan tarpeen mukaan ilman aiheetonta viivettä. Ikäihmisten palveluiden keskimääräiset odotusajat ajalla 1.1.-30.6.2023: palvelutarpeen arviointi 1–7 vrk, kotihoito 1–7 vrk, ympärivuorokautinen asumispalvelu 41 vrk. Kaikissa kunnissa palveluiden saatavuus ja saavutettavuus ei näyttäyty yhteneväenä, joten kiinnitämme tähän huomiota palvelujen kehittämisessä.

Asiakkaan toimintakyvyn arviointivälineenä on Rai-toimintakykymittaristo, josta interRai-versio on otettu käyttöön. Rai-arvioinnit on tehty kotihoidon säännöllisille ja asumispalveluiden pitkäaikaisille asiakkaille sekä monialaisen työryhmän arviointiin tuleville. Kaikilla ikäihmisten toimialueen asiakkailla on myös voimassa olevat asiakassuunnitelmat, jotka laaditaan palvelutarpeen alkaessa ja päivitetään säännöllisesti tai tarpeen mukaan. Suunnitelman laadinnassa on kiinnitetty erityistä huomiota asiakkaan osallisuuteen.

Toimialueelle ja asiakasohjaukseen kohdistuvat järjestämisen kärkihankkeet ikäihmisten palveluiden osalta ovat:

- Ikäihmisten palvelurakenteen keventäminen
- Kotiin annettavien palvelujen turvaaminen

Palvelurakenteen keventäminen edellyttää vahvaa yhteistyötä eri toimijoiden, toimialojen ja kuntien kanssa. Kotihoidosta ja ympärivuorokautisesta palveluasumisesta on osallistuttu mm. ikäihmisten yhteisöllisen asumisen selvitykseen, jonka työstäminen on jatkunut kuntien kanssa tehtävällä yhteistyöllä. On huomattava, että ikäihmisten toimintakykyä ja kotona asumista voidaan edistää merkittävästi kunnissa järjestettävällä asumisneuvonnalla, jossa kannustetaan ikääntyvää väestöä oman asumisen ennakointiin ja itsenäistä asumista toteuttavien ratkaisujen toteuttamiseen.

Toimialueen johtoryhmään on nimetty viranhaltijoita myös järjestämisen tuesta, jotta voimme yhdessä edistää palvelujen sujuvuutta ja kehittämistä. Toimialueen johtoryhmät kokoontuvat kerran kuukaudessa eri paikkakunnilla. Vuonna 2023 johtoryhmätyöskentelyn yhtenä tavoitteena on kuulla ikäihmisten palveluyksikköjen esihenkilöitä, lisätä yhteistyötä ja kehittää palvelujamme mahdollisimman sujuviksi.

Talouden tunnuslukujen osalta ikäihmisten toimialueen toteuma on positiivinen. Suunniteltua alhaisempaa ovat kuitenkin toteutuneet henkilöstökulut sekä maksutuotot, jotka selittyvät henkilöstön saavuusongelmiin liittyen tyhjinä olleilla asumispalvelujen paikoilla sekä henkilöstövajeella.

Talouden tasapainottamissuunnitelmassa sovitut toimenpiteet on viety käytäntöön. Toimenpiteet eivät näy vielä kokonaisuudessaan talouden toteumassa. Kaikki suunnitelmaan kirjatut toimenpiteet eivät myöskään toteudu, koska esim. vuokranantajat eivät pysty ottamaan vuokrauskäyttöön hoivakodin yhteydessä olevia huoneita, joten kaikkia suunniteltuja tilavähennyksiä ei voida toteuttaa.

Ikäihmisten kotihoidon palvelualue

Ikäihmisten kotihoidon palvelualueen toiminnan painopisteenä on säännöllisten kotihoidon asiakkaiden palvelujen turvaaminen, asiakasvirran hallinta yhteistyössä asiakasohjauksen kanssa ja teknologian hyödyntäminen palveluiden tuottamisessa. Säännöllisen kotihoidon piirissä oli 30.9.2023 19,6 % yli 75-vuotiaista kainuulaisista (sis. ostopalvelut ja palvelusetelit; lähde Sotekuva).

Kotihoidon palvelut alkavat määräaikaisella kuntouttavalla arviointijaksolla, jonka aikana pyritään tukemaan ja parantamaan asiakkaan toimintakykyä niin, että hän selviytyy päivittäisistä toiminnoista mahdollisimman omatoimisesti. Teknologiset ratkaisut huomioidaan asiakkaan palveluita suunnitellessa ja niitä hyödynnetään ensisijaisena palvelumuotona kotihoidon määräaikaisen arviointijakson alusta alkaen. Kotihoidossa käytössä ovat kuvapuhelinpalvelut ja lääkeautomaatit, joita on käytössä noin 8 % kotihoidon asiakkaista ja palvelun käyttöä lisätään suunnitelmallisesti. Tarkastelujakson aikana (30.9.2023 asti) kotihoidon määräaikaisella arviointijaksolla on ollut 482 uutta asiakasta. 31 % näistä asiakkaista ei ole tarvinnut säännöllisen kotihoidon palvelua arviointijakson jälkeen.

Kotihoidon henkilöstötilanne on ollut erityisen haastava ja sitä on pyritty ratkaisemaan yhteistyössä rekrytointiyksikön ja kuntakohtaisesti myös muiden toimialueiden kanssa. Kotihoidon houkuttelevuutta on myös lisätty peruspalkkausta parantamalla. Kotihoidossa on asetettu välittömän asiakastyön tavoitteet, jotka ovat lähihoitajilla 60 % ja sairaanhoitajilla 40 % käytettävissä olevasta työajasta, jota seurataan säännöllisesti. Kotihoidossa on otettu käyttöön hudlaus, jonka myötä henkilöstö liikkuu myös eri yksiköiden välillä asiakkaiden tarpeet huomioiden. Hudlauksen myötä pystytään tasoittamaan myös työn kuormittavuutta eri yksiköiden välillä. Kotihoidon työntekijätilannetta helpottaa tulevaisuudessa turvapuhelinhälytysten siirtyminen tilannekeskukseen, asia on määritetty järjestämisuunnitelmassa.

Ikäihmisten asumispalvelujen palvelualue

Ikäihmisten asumispalvelujen palvelualueen toiminnan painopisteenä on tuottaa ympärivuorokautista asumispalvelua henkilöille, jotka eivät enää pärjää kotiin annettavien palveluiden turvin. Palvelualue tuottaa myös lyhytaikaista asumispalvelua omaishoidettaville sekä lyhytaikaista ja pitkäaikaista sosiaalihuoltolain mukaista laitosasumista. Ympärivuorokautisen asumispalvelun piirissä oli 30.6.2023 noin 7,65 % yli 75-vuotiaista kainuulaisista (sis. ostopalvelut ja palvelusetelit).

Ikäihmisten palvelurakenteen keventämiseen liittyy mm. pitkäaikaisten ympärivuorokautisten asumispalvelupaikkojen määrän vähentäminen sekä laitosasumisen purkaminen, jotka edellyttävät kevyempien palvelumuotojen kehittämistä. Kotiin vietävien palvelujen vahvistaminen, hoivateknologian monipuolisen käytön lisääminen ja yhteisöllisen asumisen ratkaisut ovat välttämättömiä, jotta ikäihmisten tarvitsemat palvelut voidaan turvata. Ympärivuorokautisen asumispalvelun paikkoja on vähennetty sovusti toimialueen omasta palvelutuotannosta, kyseiset paikat ovat olleet pääosin poissa käytöstä, johon tuen henkilöstöpulasta sekä asiakkaiden toiveesta sijoittua asumaan eri kuntiin kuin missä vapaat paikat sijaitsevat. Sosiaalihuoltolain mukainen pitkäaikainen laitosasuminen päättyy Kajaanin hoivan toiminnan siirtyessä loppuvuodesta kaksille. Muutokseen liittyen työryhmät ovat kokoontuneet useita kertoja.

Palvelurakenteen keventämiseen liittyy myös Kuhmon vuodeosaston muuttuminen arviointi- ja kuntoutusyksiköksi. On päätetty, että arviointi- ja kuntoutusyksiköissä järjestetään lyhytaikaista sosiaalihuoltolain mukaista asumista, joten yksiköt sijoittuvat ikäihmisten toimialueelle. Muutokseen liittyen on perustettu eri työryhmiä ja ohjausryhmä, joka on kokoontunut noin kerran kuukaudessa. Ohjausryhmään kuuluu toimijoita laajasti eri toimialueilta.

Ympärivuorokautisen asumisen mitoitus on toteutunut lakisääteisesti, kun paikkamääriä on vähennetty. Palvelualueella seurataan tiiviisti vanhuspalvelulain toteutumista henkilöstömitoituksen osalta. Toukokuun mittaustulosten perusteella tehdään joitakin vakanssiirtoja yksiköiden välillä, jotta henkilöstö

jakautuu tasaisemmin. Alkuvuodesta henkilöstötilanne on hieman aiempaan nähden parantunut.

7.2 Ikäihmisten palveluiden toimialueen käyttötalousosa palvelualueittain

Ikäihmisten palveluiden käyttötalouden toteuma palvelualueittain 1.1.-30.9.2023

Ikäihmisten palvelut

	TA Muutosten jälkeen 2023	TA muut.jälk. 1-09.2023	Tot.(kkvv) 1-09.2023	1-09.2023/ TA2023 muut jälk.%	TA muut. jälk. Tot. 2023
	EUR	EUR	EUR		EUR
MYYNITUOTOT	946 057	709 543	708 512	74,9	237 545
MAKSUTUOTOT	7 950 609	5 962 957	5 802 809	73,0	2 147 800
TUET JA AVUSTUKSET			10 349	0,0	-10 349
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 503 302	1 127 477	1 044 884	69,5	458 418
TOIMINTATUOTOT	10 399 968	7 799 976	7 566 554	72,8	2 833 414
HENKILÖSTÖKULUT	-45 470 387	-34 102 791	-32 462 775	71,4	-13 007 612
PALVELUJEN OSTOT	-5 687 806	-4 265 855	-3 778 576	66,4	-1 909 230
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 723 848	-1 292 886	-1 155 870	67,1	-567 978
MUUT TOIMINTAKULUT	-6 008 053	-4 506 040	-4 369 431	72,7	-1 638 622
TOIMINTAKULUT	-58 890 094	-44 167 571	-41 766 652	70,9	-17 123 442
TOIMINTAKATE	-48 490 126	-36 367 595	-34 200 098	70,5	-14 290 028
VALTIONOSUUDET	44 791 452	33 593 589	35 796 992	79,9	8 994 460
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT			-91	0,0	91
VUOSIKATE	-3 698 674	-2 774 006	1 596 803	-43,2	-5 295 477
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-162 467	-121 851	-119 749	73,7	-42 719
TILIKAUDEN TULOS	-3 861 142	-2 895 856	1 477 054	-38,3	-5 338 196
TULOSLASKELMA	-3 861 142	-2 895 856	1 477 054	-38,3	-5 338 196
KUNNAN TULOSLASKELMA-Tilisummat,ulkoinen	-3 861 142	-2 895 856	1 477 054	-38,3	-5 338 196

Ikäihmisten palvelujen yhteiset

	TA Muutosten jälkeen 2023	TA muut.jälk. 1-09.2023	Tot.(kkvv) 1-09.2023	1-09.2023/ TA2023 muut jälk.%	TA muut. jälk. Tot. 2023
	EUR	EUR	EUR		EUR
HENKILÖSTÖKULUT	-199 492	-149 619	-109 137	54,7	-90 355
PALVELUJEN OSTOT	-40 300	-30 225	-36 370	90,2	-3 930
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-400	-300	-2 827	706,6	2 427
MUUT TOIMINTAKULUT	-8 150	-6 113	-6 076	74,5	-2 074
TOIMINTAKULUT	-248 342	-186 257	-154 410	62,2	-93 933
TOIMINTAKATE	-248 342	-186 257	-154 410	62,2	-93 933
VALTIONOSUUDET	389 000	291 750	310 886	79,9	78 114
VUOSIKATE	140 658	105 493	156 476	111,2	-15 819
TILIKAUDEN TULOS	140 658	105 493	156 476	111,2	-15 819
TULOSLASKELMA	140 658	105 493	156 476	111,2	-15 819
KUNNAN TULOSLASKELMA-Tilisummat,ulkoinen	140 658	105 493	156 476	111,2	-15 819

Ikäihmisten asumispalvelut

	TA Muutosten jälkeen 2023	TA muut.jälk. 1-09.2023	Tot.(kkvv) 1-09.2023	1-09.2023/ TA2023 muut jälk.%	TA muut. jälk. Tot. 2023
	EUR	EUR	EUR		EUR
MYYNSTITUOTOT	470 487	352 865	384 178	81,7	86 310
MAKSUTUOTOT	5 164 909	3 873 682	3 662 743	70,9	1 502 166
TUET JA AVUSTUKSET			9 090	0,0	-9 090
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 503 302	1 127 477	1 043 746	69,4	459 556
TOIMINTATUOTOT	7 138 698	5 354 024	5 099 757	71,4	2 038 941
HENKILÖSTÖKULUT	-21 834 874	-16 376 155	-15 612 463	71,5	-6 222 411
PALVELUJEN OSTOT	-4 432 486	-3 324 365	-3 154 560	71,2	-1 277 926
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-675 638	-506 729	-450 655	66,7	-224 983
MUUT TOIMINTAKULUT	-4 610 333	-3 457 750	-3 394 159	73,6	-1 216 174
TOIMINTAKULUT	-31 553 331	-23 664 998	-22 611 838	71,7	-8 941 493
TOIMINTAKATE	-24 414 633	-18 310 975	-17 512 081	71,7	-6 902 552
VALTIONOSUUDET	21 454 367	16 090 775	17 146 169	79,9	4 308 198
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT			-7	0,0	7
VUOSIKATE	-2 960 266	-2 220 199	-365 919	12,4	-2 594 347
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-131 757	-98 818	-95 921	72,8	-35 836
TILIKAUDEN TULOS	-3 092 023	-2 319 017	-461 840	14,9	-2 630 183
TULOSLASKELMA	-3 092 023	-2 319 017	-461 840	14,9	-2 630 183
KUNNAN TULOSLASKELMA-Tilisummat,ulkoinen	-3 092 023	-2 319 017	-461 840	14,9	-2 630 183

Ikäihmisten kotihoito

	TA Muutosten jälkeen 2023	TA muut.jälk. 1-09.2023	Tot.(kkvv) 1-09.2023	1-09.2023/ TA2023 muut jälk.%	TA muut. jälk. Tot. 2023
	EUR	EUR	EUR		EUR
MYYNITUOTOT	475 570	356 678	324 335	68,2	151 235
MAKSUTUOTOT	2 785 700	2 089 275	2 140 066	76,8	645 634
TUET JA AVUSTUKSET			1 258	0,0	-1 258
MUUT TOIMINTATUOTOT			1 139	0,0	-1 139
TOIMINTATUOTOT	3 261 270	2 445 953	2 466 797	75,6	794 473
HENKILÖSTÖKULUT	-23 436 021	-17 577 016	-16 741 174	71,4	-6 694 847
PALVELUJEN OSTOT	-1 215 020	-911 265	-587 646	48,4	-627 374
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 047 810	-785 858	-702 388	67,0	-345 422
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 389 570	-1 042 178	-969 196	69,7	-420 374
TOIMINTAKULUT	-27 088 421	-20 316 316	-19 000 405	70,1	-8 088 016
TOIMINTAKATE	-23 827 151	-17 870 363	-16 533 608	69,4	-7 293 543
VALTIONOSUUDET	22 948 085	17 211 064	18 339 937	79,9	4 608 148
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT			-84	0,0	84
VUOSIKATE	-879 066	-659 300	1 806 245	-205,5	-2 685 311
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-30 710	-23 033	-23 827	77,6	-6 883
TILIKAUDEN TULOS	-909 776	-682 332	1 782 418	-195,9	-2 692 194
TULOSLASKELMA	-909 776	-682 332	1 782 418	-195,9	-2 692 194
KUNNAN TULOSLASKELMA-Tilisummat,ulkoinen	-909 776	-682 332	1 782 418	-195,9	-2 692 194

7.3 Toimialueen tulevan kehityksen arviointi

Ikäihmisten palvelujen peittävydet ovat edelleen suuremmat kuin koko maassa keskimääräisesti. Palvelujen peittävyksiin, palveluihin ohjautumiseen ja palveluperusteisiin kiinnitetään huomiota koko Kainuun alueella, jotta asiakkaat saisivat palvelut oikein mitoitettuina ja oikea-aikaisesti.

Ikäihmisten toimialueen suurin haaste on henkilöstön saatavuus. Tilanne ei ole helpottumassa seuraavina vuosina ja ikäihmisten määrä kasvaa Kainuussa nopeasti. Onkin ennakoitavissa, että toimialueen tuottamien palvelujen tarve tulee kasvamaan, joten henkilöstön saatavuuteen palveluprosesseihin ja palvelurakenteen keventämiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Voimakas eläköityminen asettaa toimialueelle haasteen. Haastetta pyritään ratkaisemaan mm. henkilöstörakenteen muuntamisella, kv-rekrytoinnilla ja hoivateknologian avulla sekä kotiin annettavien palvelujen turvaamisella ja vahvistamisella, jotka on kirjattu järjestämissuunnitelmaan.

Henkilöstön ja esihenkilöiden osaamisen varmistaminen sekä yhteistyö asiakasohjauksen kanssa on tärkeää, jotta pystytään vastaamaan asiakasvirran hallintaan, teknologian hyödyntämiseen ja toimintakykyä tukevaan työtapaan koko hoitoketjussa sekä varmistamaan oikea-aikainen sairaanhoito ja hoitoon pääsy.

Loppuvuoden aikana on ensiarvoisen tärkeää saattaa kuntoon riittävän lääkäryöpanoksen saaminen kotihoidon asiakkaille; kotihoidon lääkäripalvelujen kilpailutuksen valmistelu on aloitettu TESA:n toimesta. Lisäksi kotihoidossa panostetaan yhteistyöhön muiden HVA:een toimijoiden kanssa henkilöstön yhteiskäytön ja työhyvinvoinnin lisäämiseksi.